

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΣΤ'

Τρίτη 26 Νοεμβρίου 2019

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 5837
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Κ. Κυρανάκη, σελ. 5819
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 1ο Δημοτικό Σχολείο Παπάγου και το 2ο Γυμνάσιο Βριλησίων, σελ. 5823, 5828
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 5817, 5824

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

- α) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017, σελ. 5817 - 5828
- β) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017, σελ. 5817 – 5828, 5832

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 5817 - 5837

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 5817, 5824

B. Επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 5821

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,
σελ. 5824

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 5824

ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 5818

ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 5827

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ. , σελ. 5819

ΡΑΠΤΗ Ζ. , σελ. 5826

ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. , σελ. 5817

ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 5823

ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. , σελ. 5820, 5821

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 5823, 5825

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΣΤ'

Τρίτη 26 Νοεμβρίου 2019

Αθήνα, σήμερα στις 26 Νοεμβρίου 2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΤΣΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών: α) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017 και β) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017.

Η συζήτηση του απολογισμού και του ισολογισμού του κράτους γίνεται, όπως ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 122 και 123 παράγραφος 8 και των άρθρων 107 και 97.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 107 που εφαρμόζεται αναλόγως, η διάσκεψη των Προέδρων στη συνεδρίασή της στις 7 Νοεμβρίου 2019 αποφάσισε να διεξαχθεί η συζήτηση σε μία συνεδρίαση και αν χρειαστεί, να προχωρήσουμε σε δεύτερη. Προτείνουμε να γίνει η εγγραφή των ομιλητών με κάρτα και με χρόνο ομιλίας πέντε λεπτά, με εναλλαγή των ομιλητών. Δικαίωμα δευτερολογίας στη διαδικασία αυτή έχουν μόνο οι εισηγητές μετά την ολοκλήρωση της ομιλίας του τελευταίου ομιλητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Το Σώμα συνεφώνησε.

Ο χρόνος ομιλίας για τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους είναι έξι λεπτά, για τους ειδικούς αγορητές οκτώ λεπτά, για τους ομιλητές πέντε λεπτά και για τον Υπουργό εννέα λεπτά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποθέτω ότι συμφωνείτε να προηγηθούν από τους εισηγητές - ειδικούς αγορητές ο κ. Σκανδαλίδης και ο κ. Λογιάδης, γιατί έχουν επιτροπές και ανειλημμένες υποχρεώσεις. Καλώς.

Επομένως τον λόγο έχει ο εισηγητής του Κινήματος Αλλαγής κ. Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποδεικνύεται από τη συζήτηση στην επιτροπή, αλλά και τη γενικότερη εξέλιξη της οικονομίας μετά το καταστροφικό πρώτο εξάμηνο του 2015 ότι το τίμημα που πληρώσαμε ήταν δυσβάσταχτο. Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2017 βρίσκεται στην καρδιά αυτής της περιόδου. Παράλληλα, αποτυπώνεται η ίδια παθογένεια που συνοδεύει την οικονομική διαχείριση όλα αυτά τα χρόνια και έχει να κάνει περισσότερο με την άσκηση της πολιτικής των προσθαφαιρέσεων αριθμών και λιγότερο με την ανά-

πτυξη της χώρας.

Θα ξεκινήσω από την αδιάψευστη και τεκμηριωμένη έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Θα μείνω σε πέντε σημεία. Πρώτον, για το 2017 η έκρηξη στα ληξιπρόθεσμα χρέη των ιδιωτών προς το δημόσιο ανέρχεται στα 100,34 δισεκατομμύρια ευρώ που για το σύνολο του έτους 2017 ήταν αυξημένα κατά 6,47%.

Δεύτερον, το Ελεγκτικό Συνέδριο προβαίνει σε μια αναλυτική καταγραφή τόσο των δομικών αδυναμιών της διοίκησης και των παραλείψεων όσο και των πηγών δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που αποτελεί μία από τις κακοδιαμονίες του ελληνικού δημοσίου.

Τρίτον, η χρήση του αποθεματικού. Αναλύονται συγκεκριμένες περιπτώσεις από την επισκόπηση των πιστώσεων που δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του ν.4270/14. Συγκεκριμένα αναφέρονται ενδεικτικά οκτώ περιπτώσεις συνολικού ύψους που ξεπερνά τα 200 εκατομμύρια σε προϋπολογισμό συνολικά 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, πράγμα που σημαίνει ότι υπήρχε και αδιαφάνεια στη χρήση του αποθεματικού.

Τέταρτον, διαπιστώνεται σε ένα ακόμη έτος ότι δεν έχει δημιουργηθεί μητρώο πάγιων περιουσιακών στοιχείων, όπως επιβάλλει το προεδρικό διάταγμα 15 του 2011. Είναι μια διαπίστωση επαναλαμβανόμενη και μη εκπληρούμενη, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η καταγραφή και η αποτίμηση της δημόσιας περιουσίας, που δυστυχώς με τη συμφωνία το 2015 περιήλθε ολόκληρη στο υπερταμείο. Η χώρα αδυνατεί έτσι να αποτιμήσει τον πλούτο και άρα να ελέγξει την αξιοποίησή του όχι μόνο στο πεδίο των αποφάσεων, που έτσι και αλλιώς έχουν εκχωρηθεί για ενενήντα εννέα χρόνια στους ξένους, αλλά και στο πεδίο της στοιχειώδους οικονομικής αξιολόγησης.

Πέμπτον, η αποτίμηση των ενενήντα έξι νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει το ελληνικό δημόσιο ούτε το 2017 ήταν επικαιροποιημένη. Μόλις πέντε αποτυπώθηκαν με βάση προσωρινά στοιχεία του 2017, ενώ εξήντα δύο με βάση τα στοιχεία του 2016, γιατί δεν είχαν δημοσιεύσει χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η αποτίμηση βάσει παλαιότερων χρήσεων συνιστά ουσιαστική παράβαση των λογιστικών αρχών, σύμφωνα και με τους κοινοτικούς κανόνες.

Νομίζω ότι αυτές οι εκτιμήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου που γίνονται με έναν κομψό και ευγενικό τρόπο, καθώς και η συζήτηση που προηγήθηκε στην επιτροπή αποδεικνύουν ακριβώς ότι όλες αυτές οι ουσιαστικές κριτικές που κάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο βασίζονται σε μια πραγματικότητα που κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει.

Θέλω τώρα να πω κάποια γενικά πολιτικά συμπεράσματα που απορρέουν από τον απολογισμό - ισολογισμό του 2017. Κατ' αρχάς, διαβάζοντας τώρα, εκ των υστέρων, την εισήγηση του

δικού μας εισηγητή εκείνης της περιόδου, του Γιάννη Κουτσούκου, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού, βλέπουμε ότι η κρίση για τη χρήση του 2017 επιβεβαιώνει απολύτως στο ακέραιο τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις του, καθώς και τις κριτικές που έχει κάνει για εκείνη τη συγκεκριμένη ιστορική φάση. Πρόκειται για έναν απολογισμό που περιείχε δημοσιονομικά μέτρα περίπου 4 δισεκατομμύρια, το τίμημα που πλήρωσε η χώρα για την καταστροφική πολιτική του πρώτου εξαμήνου του 2015 και της τραγικής διαπραγμάτευσης που ακολούθησε και οδήγησε στο τρίτο και επαχθέστερο μνημόνιο. Είναι τα πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα.

Δεύτερον, από τα 3,1 δισεκατομμύρια στα έσοδα, τα 2,5 δισ. περίπου είναι νέοι φόροι που επιβλήθηκαν από 1-1-2017. Είναι αυτοί ακριβώς που κλήθηκαν να πληρώσουν, κυρίως, τα μικρά και μεσαία εισοδήματα.

Τρίτον, σε ό,τι αφορά το πλεόνασμα, είχαμε 1,2 δισ. υπερπλεόνασμα, καθώς η πρόβλεψη ήταν 1,75%, δηλαδή 3,1 δισ., και διαμορφώθηκε στα 2,44%, 4,3 δισ., τα υπερπλεονάσματα, για τα οποία είχε μιλήσει τότε ο κ. Τσίπρας, που ουσιαστικά σήμαιναν πραγματική αφαίμαξη από τους πολλούς και μικροπαροχές για κάποιους λίγους.

Επίσης, με την αύξηση του ΦΠΑ και των φόρων κατανάλωσης επιδεινώθηκε η σχέση των άμεσων προς τους έμμεσους φόρους. Από το 1,15 που ήταν το 2014 έφτασε στο 1,42, δηλαδή τα λαϊκά στρώματα πλήρωσαν πολύ περισσότερο από ό,τι πριν. Αυτό με βάση και τα στοιχειώδη αρχιτεκτονικά στοιχεία οικονομίας δεν αποτελεί προοδευτική πολιτική.

Σε ό,τι αφορά τον ρυθμό ανάπτυξης, η υπερφορολόγηση και η αφαίρεση πόρων από την οικονομία και την κοινωνία δεν επέτρεψαν να επιτευχθούν οι στόχοι που έθετε ο κρατικός προϋπολογισμός. Έτσι, το 2017, με πρόβλεψη 2,7%, υστέρηση κατά σχεδόν 1% του ΑΕΠ, ήταν 1,6%. Αυτό αθροιστικά από το 2015 μέχρι το 2017 που συζητάμε -το είπαμε και χθες αυτό- αντιστοιχεί σε απώλεια 16 δισ., με βάση τις προβλέψεις των διεθνών οργανισμών.

Τέλος, υπήρξε σαφής μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 800 εκατομμύρια και απώλεια σημαντικών ευρωπαϊκών πόρων. Μάλιστα, αυτή η μείωση γίνεται σε έναν χρόνο που η ιδιωτική οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται σε στασιμότητα, ύφεση και κρίση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν επενδύσεις, οι οποίες θα έδιναν μια κάποια δυναμική και στην απασχόληση, αλλά και στην αύξηση του ΑΕΠ. Νομίζω ότι αυτές οι κριτικές περιγράφουν ανάλυφα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και αντίστοιχα αποτυπώνονται και στη διαδικασία του ισολογισμού - απολογισμού του κρατικού προϋπολογισμού του 2017.

Κατόπιν αυτού, κύριε Πρόεδρε, η παράταξή μας θα καταψηφίσει τον συγκεκριμένο απολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Σκανδαλίδη.

Στη συνεδρίαση εκ μέρους της Κυβέρνησης είναι ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

Κύριε Υπουργέ, μπορείτε να πάρετε τον λόγο όποτε θελήσετε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Λογιάδης από το ΜέΡΑ25.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ. Καλημέρα σε όλους. Ευχαριστώ πολύ για τη βοήθεια αυτή.

Θα είμαι σύντομος, τα έχουμε ξαναπει εξάλλου. Σήμερα μιλάμε για το 2017, είμαστε τέλος του 2019, και αυτή τη βδομάδα συζητάμε για τον προϋπολογισμό του 2020. Άραγε οι πολίτες που μας παρακολουθούν τι θα σκέφτονται; Ή μήπως δεν μας παρακολουθούν καθόλου; Ή έτσι απαξιωνουμε τους θεσμούς; Διότι αυτές τις μέρες που συζητούσαμε εδώ στη Βουλή για το θέμα της Αναθεώρησης του Συντάγματος, το πρώτο θέμα στην επικαιρότητα ήταν το κάπνισμα.

Το 2017, η τότε αντιπολίτευση και σημερινή Κυβέρνηση ήταν αντίθετη σε αυτόν τον ισολογισμό και απολογισμό του έτους 2017 και σήμερα έρχεται να τον υπερψηφίσει. Εγώ ως νέος Βουλευτής διερωτώμαι το εξής: Αν δεν τον υπερψηφίσουμε, αν τον καταψηφίσουμε, κύριε Υπουργέ, τι θα γίνει; Θα έχουμε κάποια επίπτωση; Έχουν περάσει τόσα χρόνια, ήταν τόσο δύσκολη χρονιά, προφανώς η χειρότερη χρονιά, ήταν η χρονιά που εγκαταστάθηκε και η ΑΑΔΕ εδώ στην Ελλάδα. Αν το καταψηφίσουμε

όλοι, τι θα γίνει;

Το 2017 λοιπόν, κυρίες και κύριοι, ήταν η πρώτη χρονιά που το ελληνικό δημόσιο ήταν υποχρεωμένο, βάσει δεσμεύσεων της τότε κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, στο Eurogroup που πραγματοποιήθηκε 15-6-17 να επιτύχει πλεονασματικό πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, ο στόχος για το 2017 ήταν 1,75% του ΑΕΠ, αλλά τα μέτρα του προϋπολογισμού του 2017, με την αύξηση της φορολογίας, τις περικοπές των μισθών και των συντάξεων, υπεραπέδωσαν, με το πρωτογενές πλεόνασμα να φτάνει τελικά στο 3,9% του ΑΕΠ. Η κυβέρνηση τότε έγινε προφανώς βασιλικότερη του βασιλέως.

Δεν θέλω να θυμίσω πάλι τα λόγια του Eurogroup της 15^{ης} Ιουνίου 2017 στα αγγλικά, είναι πλέον το καινούργιο «Ευαγγέλιο», με τα πρωτογενή αυτά πλεονάσματα. Η ελληνική οικονομία είναι δέσμια των πρωτογενών πλεονασμάτων. Να καταστεί σαφές σε όλους μας ότι το πλεόνασμα του δημοσίου σημαίνει εξορισμού έλλειμμα του ιδιωτικού τομέα, σημαίνει μονιμοποιημένη λιτότητα, μόνιμη αφαιμάξη της ελληνικής οικονομίας και παράλληλα με το δημόσιο χρέος αυξάνει βέβαια και το ιδιωτικό χρέος.

Οι κύριοι και οι κυρίες της Συμπόλιτευσης και της μνημονιακής αντιπολίτευσης μιλούν ρητορικά για ανάπτυξη. Πώς είναι δυνατόν όμως να μιλάμε για ανάπτυξη, χωρίς να αντιμετωπίζουμε τον ελέφαντα στο δωμάτιο, δηλαδή τα πρωτογενή αυτά πλεονάσματα που είμαστε υποχρεωμένοι να έχουμε; Άρα, λοιπόν, εάν δούμε όλα αυτά τα στοιχεία, το μόνο πράγμα που θα μπορούσε να γίνει θα ήταν η αναδιάρθρωση αυτού του τεράστιου χρέους.

Στο σημείο αυτό θέλω να προσθέσω ότι στο Λονδίνο, στις 27 Φεβρουαρίου 1953, έγινε η συμφωνία μεταξύ Γερμανίας και των νικητριών δυνάμεων -ήμαστε κι εμείς μία από αυτές- και διεγράφη ένα πολύ μεγάλο μέρος του χρέους της Γερμανίας και το υπόλοιπο συνδέθηκε με τις εξαγωγές της. Η Γερμανία ήταν υποχρεωμένη να εξυπηρετεί το χρέος της μόνο αν κέρδιζε χρήματα από τις εξαγωγές. Οι δανειστές λοιπόν, όπως λένε τότε, είχαν συμφέρον να αγοράζουν γερμανικά προϊόντα. Μία παρόμοια ρύθμιση θα μπορούσε να βοηθήσει και την Ελλάδα, η οποία λίγο πριν το ξέσπασμα της κρίσης δαπανούσε δισεκατομμύρια για γερμανικά τανκς και άλλα. Διαβάζω -και θα σας πω μετά πού είναι αυτό- «Αν εφαρμόσουμε κάτι αντίστοιχο στην Ελλάδα, τότε οι Γερμανοί θα πάρουν πίσω τα χρήματά τους μόνο αν επιτρέψουν ένα πλεόνασμα στο ελληνικό ισοζύγιο. Και οι Έλληνες θα εξαγάγουν προϊόντα και θα φιλοξενούν στα ξενοδοχεία τους Γερμανούς τουρίστες μέχρι να ξεπληρώσουν αυτά τα καταραμένα τεθωρακισμένα».

Οι Γερμανοί δεν θα έπρεπε να ξεχνούν στις διαπραγματεύσεις με την Ελλάδα ότι κάποτε η Γερμανία ήταν υπερχρεωμένη και χρειαζόταν βοήθεια, πόσω μάλλον που τότε στο Λονδίνο η Ελλάδα ανήκε στους δανειστές και αποδέχθηκε κι εκείνη τη διαγραφή του χρέους της τότε Δυτικής Γερμανίας. Η τελευταία δόση του χρέους αυτού πληρώθηκε με τη Γερμανία στις 3 Οκτωβρίου 2010, όταν η Ελλάδα βρισκόταν στον αστερισμό του πρώτου μνημονίου. Αυτά είναι στοιχεία της «DEUTSCHE WELLE», δεν είναι δικά μου.

Πρώτο και μεγαλύτερο θύμα αυτής της πολιτικής ήταν η κοινωνική ασφάλιση. Λογικό. Εν ολίγοις, κυρίες και κύριοι, καμμία ευρωπαϊκή χώρα δεν διατήρησε πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από 1,9% ούτε για μία δεκαετία, πόσο μάλλον για πάνω από τέσσερις δεκαετίες.

Ο μόνος λόγος που οι δανειστές εμμένουν σε μία τέτοια γελοιοποίηση, είναι ότι μόνο έτσι μπορούν να προσποιηθούν ότι το δημόσιο χρέος μας μπορεί να αποπληρωθεί.

Όλοι σε αυτή την Αίθουσα γνωρίζουμε φυσικά ότι το χρέος μας δεν είναι βιώσιμο. Απλώς, το μνημονιακό τόξο δεν έχει το απαιτούμενο σθένος να το παραδεχθεί.

Εμείς ως ΜέΡΑ25, προτείνουμε την αναδιάρθρωση του χρέους με ρήτρα ανάπτυξης, όπως συνέβη και με τη Γερμανία μεταπολεμικά, όπως ανέφερα, ούτως ώστε να μειωθεί το πρωτογενές πλεόνασμα στο 0% και να μπορέσουμε να «αναπνεύσουμε».

Τέλος, θέλω να προσθέσω πληροφοριακά ότι το 2017 δημιουργήθηκε αυτή η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία ούτε ανεξάρτητη είναι ούτε ελληνική είναι. Είναι μία κατάπυστη αρχή.

Το ΜέΡΑ25 δεν θα επικυρώσει τον πρώτο απολογισμό - ισολογισμό που εισήγαγε τον τιμωρητικό παραλογισμό των υπέρογκων πρωτογενών πλεονασμάτων ως μέθοδο αναδιάρθρωσης του χρέους μας και μας έχει οδηγήσει σε απαξίωση, εξαθλίωση, εξευτελισμό και αναξιοπρέπεια. Το καταψηφίζουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Λογιάδη.

Ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 27-11-19 ως 28-11-19, προκειμένου να συμμετάσχει ως ομιλητής σε ημερίδα που διοργανώνεται από το «LONDON SCHOOL OF ECONOMICS». Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Χαράλαμπος Παπαδημητρίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητάμε για τον απολογισμό εσόδων και εξόδων του κρατικού προϋπολογισμού του 2017, καθώς και για τον ισολογισμό του ίδιου έτους.

Το κάνουμε σωστά, προτού συζητηθεί ο προϋπολογισμός της επόμενης χρονιάς. Είναι και αυτό μία πρόοδος των τελευταίων ετών, διότι παλαιότερα γινόταν Γενάρη - Φλεβάρη, όποτε έβρισκαν τον χρόνο.

Ενεργούμε, λοιπόν, ως εκπρόσωποι των πολιτών. Και έχει αυτό μία σημασία. Εξ ου και η τελευταία γραμμή στη λογιστική απεικόνιση που αναφέρεται στην καθαρή θέση πολιτών, ώστε να γνωρίζουμε πού βρισκόμαστε στο τέλος κάθε ετήσιας διαχείρισης.

Δείτε τον αριθμό. Είναι αρνητικός. Όμως, υπάρχει εδώ γενικώς ένα εγγενές πρόβλημα στα δημόσια λογιστικά αφού δεν έχουμε αποτυπώσει τη δημόσια περιουσία με σωστό τρόπο. Και δεν γίνεται όσο δεν λειτουργούν ορισμένα κομμάτια της αγοράς, γιατί ακόμα αυτή η χώρα δεν είναι αρκούντως καπιταλιστική. Το λέω αυτό μήπως παρατηρήσει κάτι ο κ. Τσακαλώτος.

Ο ισολογισμός αποτυπώνει τα αριθμητικά στοιχεία, όπως τελικώς διαμορφώθηκαν και επιτρέπει στους Βουλευτές να ελέγξουν την κυβέρνηση, την τότε κυβέρνηση, ώστε να γνωρίζουμε αν όσα προϋπολογίστηκαν εφαρμόστηκαν κιόλας.

Επιπλέον, καθώς ο απολογισμός έχει υποστεί τη συστηματική εξέταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου διά της δήλωσης του ειδικού αυτού ανώτατου δικαστηρίου, έχουμε τη διαβεβαίωση ότι τηρήθηκαν οι λογιστικοί κανόνες και ότι τα αριθμητικά στοιχεία είναι ακριβή.

Τούτων δοθέντων, η Πλειοψηφία εισηγάει την έγκριση του απολογισμού και ισολογισμού για το έτος 2017. Το απαιτεί η συνέχεια του κράτους και εξηγείται από τη μετεκλογική ευμενής εξέλιξη των δημοσιονομικών πραγμάτων και τη βελτίωση της οικονομικής συγκυρίας, δύο γεγονότα που θα ετίθεντο σε κίνδυνο, αν ήθελε απορρίψει ποτέ η Βουλή τους κρατικούς λογαριασμούς του 2017.

Δεν ξεχνούμε, όμως, ότι το 2017 ήταν ένα δύσκολο έτος για τους πολίτες, ένα ακόμη χαμένο έτος για την οικονομία μετά τη διετή μάλιστα ύφεση του 2015 και 2016. Το 2017, η οικονομία παρέμεινε εγκλωβισμένη στα «συντρίμια» των καταστροφικών πειραματισμών και της δήθεν αυταπάτης της δεύτερης κυβέρνησης Τσίπρα.

Ας θυμηθούμε τα γεγονότα. Το 2014, είχαμε «βγάλει το κεφάλι» από την ύφεση. Ως συστηματικοί αρνητές, όμως, οι συνάδελφοι της Αντιπολιτεύσεως δεν τολμούν να κοιτάξουν την απλή αριθμητική.

Το 2012, η χώρα είχε κάνει τη μεγάλη και τεράστια προσαρμογή. Το ΑΕΠ βυθίστηκε τότε κατά 7,3%. Την επόμενη χρονιά είχαμε μία ακόμη μείωση του εθνικού προϊόντος, πλην όμως μικρότερη, στο 3,2%, που έδειχνε ότι είχαμε αρχίσει να παίρνουμε τον δρόμο προς την «επιφάνεια».

Πράγματι, το 2014, παρά τη δυσμενή πολιτική συγκυρία του δεύτερου εξαμήνου και τις αμφιβολίες που καλλιεργήθηκαν εξαιτίας της εκλογικής ανόδου του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και της εμμονής

του να χρησιμοποιήσει την προεδρική εκλογή για να προκαλέσει εκλογές, είχαμε συν 0,7%, είχαμε «βγάλει το κεφάλι» από την ύφεση.

Αντί να χτίσουν πάνω σε αυτό το θετικό momentum, επελέγη τότε να γκρεμιστεί εκείνη η πρόοδος, κάτι που πλήρωσε πολύ ακριβά η κοινωνία μας και όχι μόνο με φόρους.

Αρνήθηκαν να κλείσουν το δεύτερο μνημόνιο και έτσι η Ελλάδα δεν μπόρεσε να συνεχίσει στον δρόμο της υπεσχημένης συζητήσεως για την αναδιάρθρωση του χρέους, που ήτανε και οι δύο ρητές δεσμεύσεις των εταίρων μας και απηλλάγησαν από αυτές φυσικά ελαφρά τη καρδία.

Πολλοί νομίζουν ότι όσα λάθη έγιναν τότε, το περίφημο πρώτο εξαμήνο του 2015, ήταν εκείνα και μετά τελειώσαμε. Λένε «υπεγράφη το τρίτο μνημόνιο και μετά όλα κύλησαν ομαλά, ο ΣΥΡΙΖΑ μπήκε σε μία κανονικότητα». Δεν είναι έτσι, κατά τη γνώμη μου, δυστυχώς.

Το 2016, συνεχίστηκαν οι καθυστερήσεις και το ΑΕΠ μειώθηκε και πάλι κατά 0,2% τότε. Τουλάχιστον μέχρι και το πρώτο εξάμηνο του 2017 ο κ. Τσίπρας και η ομάδα του εξακολουθούσαν να συμπεριφέρονται ασυνάρτητα και ανεύθυνα. Προτιμούσαν να εμφανίζονται ως αντιστασιακοί προς τα μνημόνια, όταν ήταν οι ίδιοι που είχαν συμφωνήσει στο πιο αχρείαστο μνημόνιο με την επιβολή βαρύτερων φόρων.

Θα ζητήσω τη βοήθεια του κ. Τσακαλώτου για τον Φεβρουάριο του 2017, γιατί, αν θυμάμαι καλά, είχε λίγο-πολύ συμφωνήσει. Και ήταν λογικό να συμφωνήσει να κλείσει τότε η δεύτερη αξιολόγηση που ήταν ήδη καθυστερημένη.

Παρά ταύτα, οι εμμονές της Αθήνας, οι εμμονές του Μαξίμου, οδήγησαν σε μία ακόμη καθυστέρηση. Και έτσι τελικώς φτάσαμε σε τι; Στο να δεχτούμε μία αναδιάρθρωση του τρίτου μνημονίου με τη δεύτερη αξιολόγηση, με ακόμη βαρύτερες υποχρεώσεις, μεταξύ άλλων και όλες αυτές που μας ακολουθούν σήμερα, όπως είναι το τερατώδες «μαξιλάρι» και μία σειρά άλλων υποχρεώσεων, φυσικά και το 3,5%, που είχε ήδη επιβληθεί και επαυξηθεί.

Έτσι, ενώ στον προϋπολογισμό που ψήφισε η τότε πλειοψηφία το 2017 είχε προβλεφθεί αύξηση του εθνικού προϊόντος κατά 2,7%, τελικά το ΑΕΠ αυξήθηκε μόνο κατά 1,4%. Είναι τεράστια η διαφορά! Μιλούσαμε τότε για αύξηση των επενδύσεων κατά 9,1%. Έγινε 5,1%. Έλεγε τότε η πλειοψηφία που ψήφισε τον προϋπολογισμό ότι η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί με 1,8%. Τελικά, έμεινε στα μισά, μόλις 0,9%.

Το 2017, επιβεβαιώθηκε ότι χάσαμε οριστικά τη μεγάλη ευκαιρία να πάρουμε το μερίδιό μας από τη νομισματική χαλάρωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το περίφημο QE, να βελτιωθεί η ρευστότητα του πιστωτικού συστήματος και παραμείναμε παγιδευμένοι στα capital controls, με αποτέλεσμα να καταρρεύσει το τραπεζικό σύστημα που είχε ήδη πλημμυρίσει από τα κόκκινα δάνεια.

Σε γενικές γραμμές η δημοσιονομική πολιτική παρέμεινε προβληματική τη χρονιά εκείνη, όπως δείχνουν και οι παρατηρήσεις από την εξαιρετική έκθεση των ελεγκτών. Η οικονομία είχε επιστρέψει, όπως είπαμε, σε μία μικρή ανάκαμψη. Παρά ταύτα, τα έσοδα του προϋπολογισμού μειώθηκαν τελικά κατά 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ο φόρος φυσικών προσώπων είχε μειωμένα έσοδα κατά 1,1 δισεκατομμύρια, ο ΦΠΑ ήταν κάτω κατά 350 εκατομμύρια, στοιχεία που τονίζουν κυρίως την παταγώδη αποτυχία της προηγούμενης κυβέρνησης στην πάταξη της φοροδιαφυγής και όχι την προθυμία των φορολογουμένων να πληρώσουν τους φόρους τους, οι οποίοι το έκαναν με το παραπάνω, όσοι τουλάχιστον μπορούσαν.

Τα έσοδα από κοινωνικά προγράμματα έχουν μείνει πίσω κατά 2 δισεκατομμύρια τονίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτό είναι αποτέλεσμα του μειωμένου μεν Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 1 δισεκατομμύριο, μία δαπάνη που είχε τις περισσότερες αρνητικές πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις, αφού κρίσιμα έργα έμειναν πίσω λόγω έλλειψης οργάνωσης, η οποία οδήγησε τελικώς στο να εκτελεστεί μόνο το μισό από αυτό το πρόγραμμα.

Άλλη πολιτική υποσχέθηκαν τότε, άλλη ψηφίστηκε, άλλη συμ-

φωνήθηκε με τις Βρυξέλλες και άλλη εφαρμόστηκε.

Το μόνο που κατάφεραν τότε ήταν η υπερφορολόγηση πολιτών και επιχειρήσεων, εφαρμόζοντας πιο σκληρή λιτότητα και το μόνο αποτέλεσμα ήταν να μοιραστούν τελικώς μερικά «ψίχουλα», με τη μορφή πενιχρών επιδομάτων σε πολίτες, που βεβαίως υπήρχε η ελπίδα να γίνουν, κατά κάποιο τρόπο, πολιτικοί πελάτες. Στην ίδια γραμμή αυξήθηκαν υπέρμετρα οι ασφαλιστικές εισφορές στους επαγγελματίες και διπλασιάστηκε η φορολόγηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Τα μέτρα αυτά διορθώνει τώρα η Κυβέρνηση Μητσοτάκη και, επομένως, δεν υπάρχει κανείς λόγος να μπαίνουμε σε διαδικασία ψεμάτων ότι χτυπήθηκε δήθεν η φοροδιαφυγή ή το λαθρεμπόριο.

Να θυμίσω μόνο ότι κατά δήλωση του τότε Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα εδόθη υπόσχεση ότι θα συλληφθεί η φοροδιαφυγή κατά τρία δισεκατομμύρια και μάλιστα σε έξι μήνες. Ήταν οι περίφημες λίστες Λαγκάρντ και Μπόργιανς. Εισπράχθηκαν 100 μόνον εκατομμύρια και οι λίστες κατέληξαν, δυστυχώς, να μην μπορέσουν να εξυπηρετήσουν αυτόν τον σπουδαίο σκοπό καταπολέμησης της φοροδιαφυγής.

Είναι αλήθεια ότι το δεύτερο εξάμηνο πολλά άλλαξαν. Ο κ. Τσίπρας ήταν τότε στο Υπουργικό Συμβούλιο, στις 13-06-2017 και συζητούσε με τους Υπουργούς τι να κάνουν. «Αν δεν επιτευχθεί αυτή η λύση...», λέει ο κ. Τσίπρας, «...και μένουμε σε μία πρόταση παρόμοια με αυτή του Eurogroup του Μαΐου, η πρότασή μου στο Υπουργικό Συμβούλιο είναι να μην τη δεχτούμε, να μην συμφωνήσουμε στο Eurogroup και να πάμε στη Σύνοδο Κορυφής και να ζητήσουμε απ' όλους να αναλάβουν τις ευθύνες τους». Η επαναστατική γυμναστική κρατούσε καλά, μέχρι τότε. Τρεις μέρες αργότερα στο Eurogroup η Ελλάδα συμφωνεί στα πάντα.

Βεβαίως, μετά το δεύτερο εξάμηνο, οφείλω να παρατηρήσω ότι από εκεί και πέρα, άρχισε η καλή σχέση, η τρυφερή σχέση με τους ανθρώπους της Κοινότητας, ειδικά με τον αρμόδιο Επίτροπο. Γιατί; Γιατί, πολύ απλά, ενώ είχε συμφωνηθεί με τους δανειστές και είχε ψηφιστεί από τη Βουλή να έχουμε ένα πρωτογενές πλεόνασμα 1,75%, πήγε 3,9%. Ένα 2,15% παραπάνω του ΑΕΠ ή 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ χαμένη ρευστότητα από την οικονομία. Το έχουμε επισημάνει πολλές φορές. Δεν χρειάζεται να επιμείνω. Το 2017 ήταν, τελικώς, μία χαμένη χρονιά.

Δεν θυμούνται, δυστυχώς, οι συνάδελφοι της Αντιπολιτεύσεως ότι έριξαν την κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου τότε, με πρόσχημα την εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας, επειδή βιαζόντουσαν να αναλάβουν τη διακυβέρνηση. Κι αναρωτιέται κανείς: Αφού δεν υπήρχε η προετοιμασία, αφού το 2015, 2016, 2017, τρία χρόνια, ήμασταν στους πειραματισμούς και στις επαναστατικές πρακτικές, γιατί να βιαστούν τόσο πολύ;

Λέτε, λοιπόν -το είπε και ο κ. Συρμαλένιος στην εισήγησή του στην επιτροπή- ότι το εκτροχιασμένο τρένο το βάλατε στις ράγες. Προφανώς, σας έχει σημαδέψει η διαφήμιση του κ. Καμένου περισσότερο από την πραγματικότητα. Αντλαμβανόμεστε τώρα καλύτερα τη νέα ρύθμιση που ψήφισε η Βουλή μόλις πριν λίγες ώρες, με την Αναθεώρηση του Συντάγματος, ως προς τον τρόπο εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Αν είχαμε αυτή τη δυνατότητα τότε, η κυβέρνηση Σαμαρά θα είχε ολοκληρώσει το δεύτερο μνημόνιο, θα είχαμε πάρει τη ρύθμιση για το χρέος, θα είχαμε εκμεταλλευτεί τη νομισματική χρηματοδότηση, το QE, όπως το έκαναν όλες οι άλλες χώρες, θα είχαμε ρυθμίσει τα κόκκινα δάνεια, σε πολύ μεγάλο βαθμό, μέχρι το τέλος του 2017, δεν θα υπήρχαν capital controls το 2017, δεν θα υστερούσαμε σε ανάπτυξη συγκριτικά με τα άλλα κράτη της Ευρωζώνης. Για το 2016-2018 η Ευρωζώνη είχε 6,5% ανάπτυξη και η Ελλάδα 0,9%.

Από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα πάρω ακόμη ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα, που μαρτυρά την παντελή έλλειψη οργάνωσης της κυβέρνησης το 2017. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε προβλέψει να παράσχει κονδύλια για την ιατρική φροντίδα μεταναστών και προσφύγων, αλλά η τότε κυβέρνηση αδιαφόρησε. Τα χρέωσε όλες στις τρέχουσες δαπάνες των νοσοκομείων, με αποτέλεσμα η κρατική δαπάνη να εκτοξευτεί και τα κοινοτικά χρήματα να χαθούν.

Στα μέσα του 2017 ήμασταν σε αυτή την κατάσταση. Ευτυχώς, η συνέχεια ήταν λίγο καλύτερη και θέλω να είμαι δίκαιος, ως προς αυτό. Εξ ου και η υποστήριξη της τότε αντιπολιτεύσεως του κ. Μητσοτάκη, ακριβώς στην επιμονή να βγούμε σωστά, να βγούμε στην ώρα μας από το μνημόνιο.

Στη διετία 2016-2017, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των πιστωτών, έπρεπε να πετύχουμε πλεόνασμα ίσο με 5,7 δισεκατομμύρια περίπου. Η τότε κυβέρνηση το πήγε στα 11,5 και εμφανίστηκε ως πρωταθλήτρια της δημοσιονομικής λιτότητας, με τη δικαιολογία ότι χτίζει «μαξιλάρι» -εν μέρει το έκανε- για την έξοδο στις αγορές.

Προσέξτε τώρα. Πιστεύουν στην πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως ότι έτσι πέτυχαν την αποκλιμάκωση των επιτοκίων των ομολόγων. Δεν έγινε έτσι. Το 2014 η κυβέρνηση Σαμαρά δανείστηκε τελευταία φορά με επιτόκιο 4,75%. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δανείστηκε τελευταία φορά τον Μάρτιο του 2019 με 3,85%. Σε πέντε χρόνια 1%, και λιγότερο και από αυτό.

Έξι μήνες αργότερα, τον Οκτώβριο που μόλις πέρασε, η σημερινή Κυβέρνηση δανείζεται με 1,5%. Πολύ απλά, ξεκάθαρα νομίζω, προκύπτει ότι αυτό που χρειαζόταν η χώρα ήταν να αλλάξει κατεύθυνση, να αλλάξει κυβέρνηση, να ακολουθηθεί μία πολιτική μείωσης των φόρων, να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στην επιχειρηματικότητα, με αποτέλεσμα τη μείωση αυτή των επιτοκίων.

Το 2017 ήταν μία ακόμη χαμένη χρονιά. Ο ισολογισμός του κράτους, που σας καλώ να εγκρίνετε, απλώς αποτυπώνει λογιστικά και ψυχρά αυτό που γνωρίζουν πλέον οι πολίτες. Να πάει από εκεί που ήρθε και να μην ξαναγυρίσει!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κι εγώ ευχαριστώ.

Εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ τον λόγο έχει ο κ. Συρμαλένιος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2017, του οποίου τον απολογισμό και τον ισολογισμό συζητάμε σήμερα, άρχισε να αποτυπώνεται η αλλαγή σελίδας της χώρας, η οποία ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2018 με το οριστικό τέλος των μνημονίων.

Η εικόνα της χώρας, άλλωστε, αποτυπώθηκε και με μία πρόσφατη έκδοση της ΕΛΣΤΑΤ, στην οποία λέει ότι κατά το 2017 η ανεργία μειώθηκε κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες. Η τάση αυτή μετά συνεχίστηκε και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι ανισότητες, όπως αποτυπώθηκαν στον συντελεστή Gini μειώθηκαν κατά μία μονάδα. Η ανισοκατανομή του εισοδήματος μειώθηκε κι αυτή κατά μισή μονάδα. Ο κίνδυνος φτώχειας, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, μειώθηκε κατά μία μονάδα. Η παιδική φτώχεια μειώθηκε κατά δύο μονάδες.

Με άλλα λόγια, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, η οποία ανέλαβε τον Γενάρη του 2015, μέσα σε πρωτόγνωρες συνθήκες οικονομικής λιτότητας και κοινωνικών ανισοτήτων και με εντελώς άδεια ταμεία, κατάφερε μέχρι τέλους του 2017 και εν μέσω μνημονίων, να επαναφέρει την εκτροχιασμένη, πράγματι, οικονομία στις ράγες και να κερδίσει τη χαμένη αξιοπιστία της χώρας, θέτοντας τις βάσεις για το οριστικό τέλος των μνημονίων τον Αύγουστο του 2018.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τον απολογισμό παρουσιάζονται τα στοιχεία της εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού και επιτελείται η λογοδοσία της κυβέρνησης αναφορικά με τις αρχικές προβλέψεις. Με τον ισολογισμό παρουσιάζεται μία δομημένη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής θέσης της χώρας, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών για την κεντρική διοίκηση, σύμφωνα με το ισχύον λογιστικό σύστημα της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης.

Βεβαίως, η πολιτική συγκυρία σήμερα είναι τελείως διαφορετική, αφού πλέον, έχει αναλάβει την Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία, που όσο καιρό ήμασταν εμείς κυβέρνηση, όχι μόνο καταστροφολογούσε, αλλά μας έλεγε ότι είμαστε και σε τέταρτο μνημόνιο. Αυτά επανέλαβε, περίπου, σε γενικές γραμμές και ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Παπαδημητρίου, προηγουμένως.

Θα επαναλάβω ότι έξεχσε να μας πει ότι τον Γενάρη του 2015, που αναλάβαμε την κυβέρνηση, δεν είχε κλείσει η πέμπτη αξιολόγηση. Υπήρχε το «mail Χαρδούβελη» στο τραπέζι, το οποίο ήταν σε διαπραγμάτευση και προέβλεπε μία σειρά ακόμα από

πериοπέδες σε μισθούς και συντάξεις και ξεπούλημα δημόσιων αγαθών. Παραλάβαμε ταμεία άδεια, που έφταναν μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου να πληρωθούν οι συντάξεις και μισθοί. Όλα αυτά η Νέα Δημοκρατία τα θεωρούσε ότι είναι στοιχεία, που δείχνουν ότι στο τέλος του 2014 αρχίζαμε να ξεπερνάμε την κρίση, χωρίς να λείει, όμως, πώς θα έκλειναν οι επόμενες αξιολογήσεις και με τι μέτρα θα έκλειναν. Θεωρεί, λοιπόν, ότι αν συνεχιζόταν αυτή η πολιτική, θα είχαμε μπει πιο γρήγορα σε αναπτυξιακή τροχιά.

Μιλούσε μετά, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία για τέταρτο μνημόνιο και για όλα αυτά διαψεύστηκε πανηγυρικά. Τι έκανε όλα αυτά τα χρόνια; Απλώς, καταστροφολογούσε. Και τώρα μας λέει ότι πάει καλύτερα η οικονομία και τα επιτόκια πέφτουν, όχι γιατί κερδήθηκε η αξιοπιστία της χώρας, χάρη στις θυσίες του ελληνικού λαού και την τιτάνια προσπάθεια που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά γιατί ήρθε στο δεύτερο εξάμηνο του 2019 η Νέα Δημοκρατία.

Ξεχνάτε ότι σας παραδώσαμε ένα «μαξιλάρι» 37 δισεκατομμυρίων. Ξεχνάτε ότι η ανεργία έπεσε κοντά στο 17%. Ξεχνάτε ότι όλοι οι άλλοι δείκτες και ο δείκτης της ανάπτυξης ήταν σε συνεχή ανερχόμενη τροχιά, εννέα τρίμηνα με θετικό ρυθμό ανάπτυξης.

Στην κατεύθυνση, λοιπόν, αυτής της προσπάθειας, που έγινε το 2017, κινήθηκαν όλοι οι προϋπολογισμοί από το 2016 έως το 2019, σε αυστηρό βεβαίως πλαίσιο, στο οποίο μετά τον Αύγουστο του 2018 αρχίζαμε να εφαρμόζουμε πολιτικές ελάφρυνσης και κοινωνικής προστασίας, που ήδη είχαμε εφαρμόσει και στα δύσκολα χρόνια, παρά το γεγονός ότι είχε γίνει ο επώδυνος συμβιβασμός του Αυγούστου του 2015.

Καταφέραμε, λοιπόν, να πετύχουμε τους στόχους, να κερδίσουμε την αξιοπιστία της χώρας. Καταφέραμε και τα πλεονάσματα, τα οποία εσείς είχατε συμφωνήσει να είναι πολύ παραπάνω. Και δεν είναι η ώρα να επαναλάβουμε τους αριθμούς, γιατί είναι ήδη γνωστοί.

Αμφισβητήσατε την καθαρή έξοδο και όμως, πετύχαμε την καθαρή έξοδο. Βεβαίως, η εικόνα της χώρας δεν ήρθε ως κεραυνός εν αιθρία. Αν θέλουμε, όμως, να κάνουμε και μία δυναμική παρακολούθηση και αξιολόγηση του Ισολογισμού του 2017, πρέπει να τον δούμε ενταγμένο σε ένα συνολικό πλαίσιο ενός πολιτικού σχεδιασμού, ο οποίος ήρθε μετά από τις δεύτερες εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015. Θυμίζω ότι ο προϋπολογισμός του 2017 καταρτίστηκε στα πλαίσια των δεσμεύσεων του τρίτου και -όπως αποδείχθηκε- τελευταίου μνημονίου.

Παρ' όλα αυτά, είναι χρήσιμο πολύ σύντομα να δούμε τι έγινε το 2017. Το 2017 η χώρα επέστρεψε σε θετικούς και διατηρήσιμους ρυθμούς ανάπτυξης. Για πρώτη φορά κατά την τελευταία δεκαετία παρατηρήθηκε μικρή ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ, σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το 2017 εμφανίζεται το ΑΕΠ αυξημένο κατά 3.536.000.000. δισεκατομμύρια σε σχέση με το 2016. Σε τρέχουσες τιμές, το ΑΕΠ ανήλθε σε 177.735.000.000. Το ΑΕΠ το 2017 ήταν μικρότερο κατά 53.907.000.000 σε σχέση με το 2009. Από το 2010, δηλαδή, από το 2009 μέχρι το 2017 η χώρα έχασε 53.907.000.000 στο ΑΕΠ και όχι βεβαίως, με δικές μας κυβερνήσεις.

Το πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώθηκε θετικά στο ποσό του 1.290.000.000 έναντι ελλείμματος 618.000.000 το 2016. Η βελτίωση αυτή προέκυψε κυρίως από τα μειωμένα έξοδα, παρ' ότι τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού ήταν κατώτερα από τα προβλεπόμενα. Το ποσοστό επίτευξης των εσόδων διαμορφώθηκε στο 93%.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ως μερίδιο της οικονομίας, τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού μειώθηκαν από το 30,5% του ΑΕΠ το 2016 στο 28,5% το 2017. Τα φορολογικά έσοδα, άμεσοι και έμμεσοι φόροι, διαμορφώθηκαν στο ποσό των 48.557.000.000, αυξημένα έναντι του 2016 κατά 900.000.000. Το δε ποσοστό των φορολογικών εσόδων, σε σχέση με το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 26,2% από 25,3% το 2015 και 20,7% το 2011. Δηλαδή το 2011 είχαμε φορολογικά έσοδα 20% περίπου και φτάσαμε το 2015 στο 25%. Και αυτό κάτι λέει για το πόσο αυξήθηκαν τα φορολογικά έσοδα, τα χρόνια που κυβερνήσατε εσείς.

Για τη χρηματοδότηση του συνολικού ταμειακού ελλείμματος, το χρέος της κεντρικής διοίκησης αυξήθηκε σε ονομαστικές τιμές κατά 2.322.000.000. Σταθμίζοντας την αύξηση του ΑΕΠ, το δημόσιο χρέος διαμορφώθηκε στο 184,9% του ΑΕΠ έναντι του 187,3% το 2016, δηλαδή, μειωμένο κατά 2,4%. Οι δε επιστροφές εσόδων συμπεριλαμβανομένων εκείνων των παρελθόντων οικονομικών ετών διαμορφώθηκαν στο ποσό των 6.052.000.000 έναντι στόχου 3.289.000.000, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 84%. Η σημαντική αυτή υπέρβαση του ετήσιου στόχου οφείλεται κυρίως στην επιτάχυνση της εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών της γενικής κυβέρνησης, προκειμένου να τονωθεί η ρευστότητα της οικονομίας, και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του ν.4336/2015.

Η εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από μεταβιβαστικές πληρωμές ανήλθε σε 1.440.000.000 έναντι προϋπολογισμού 15,8 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή υπέρβαση 1.424 δισεκατομμύρια. Η υπέρβαση αφορά κυρίως την καταβολή επιχορηγήσεων στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών, στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού και σε νομικά πρόσωπα της γενικής κυβέρνησης.

Επίσης, οι εισοδηματικές ενισχύσεις και οι λοιπές μεταβιβάσεις ποσού 3.000.000.000 ήταν αυξημένες κατά 1,2 δισεκατομμύρια σε σχέση με το 2016. Η αύξηση κυρίως αυτή αφορά εισοδηματικές ενισχύσεις και λοιπά μέτρα κοινωνικής προστασίας που αυξήθηκαν κατά 1,8 δισεκατομμύρια. Και ειδικότερα, αυξήθηκαν οι δαπάνες του κοινωνικού μερίσματος κατά 775.000.000, η κάλυψη της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας αυξήθηκε κατά 476.000.000, όπου καλύφθηκε μέρος του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας, επανασυνδέθηκε ηλεκτρικό ρεύμα σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, ενώ οι δαπάνες του κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης σημείωσαν αύξηση κατά 501 εκατομμύρια από 550 εκατομμύρια το 2016, δηλαδή υπήρξε αύξηση 1.019%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Συρμαλένιε, παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το 2017 δόθηκε κοινωνικό μερίσμα 770 εκατομμύρια. Αύξηση έναντι του 2016 κατά 9,6% εμφανίζουν και οι επιχορηγήσεις σε οργανισμούς για σκοπούς κοινωνικής πολιτικής κυρίως λόγω της επιχορήγησης στον νεοσύστατο ΟΠΕΚΑ, τον Οργανισμό Προνομικών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με αυτά, λοιπόν, τα οικονομικά στοιχεία φτάσαμε και στην έκθεση που σας ανέφερα στην αρχή, της ΕΛΣΤΑΤ, όπου έδειξε ότι η χώρα μπήκε σε μία τροχιά αντιστροφής πορείας από αυτήν που υπήρχε τα προηγούμενα χρόνια και ταυτόχρονα ξεκίνησε η διαδικασία μείωσης των κοινωνικών ανισοτήτων, που για μας ήταν και παραμένει ένας από τους θεμέλιους λίθους της πολιτικής μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Βιλάρδος από την Ελληνική Λύση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς δεν πρόκειται να τοποθετηθούμε θετικά ούτε στον απολογισμό ούτε στον ισολογισμό του κράτους του 2017, πόσω μάλλον όταν η ίδια η Ελεγκτική Επιτροπή έχει εκφράσει τόσες επιφυλάξεις με τις αναφορές της και με τις δεκαεννέα παρατηρήσεις της, που συμπεριλαμβάνουν δεκάδες διαπιστώσεις, οι οποίες κατά την ίδια επηρεάζουν την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων.

Η πρώτη και μεγαλύτερη διευκρίνιση που ζητήσαμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή, είχε σχέση με τις δαπάνες για την εξυπηρέτηση της δημόσιας πίστης, ποσού περίπου 671 δισεκατομμυρίων ευρώ, που, όπως αναφέρεται στη σελίδα 44, υπερέβη τον προϋπολογισμό κατά 99,6 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ειδικά όσον αφορά τα έσοδα από την πώληση τίτλων με συμφωνία επαναγοράς, τα γeros δηλαδή, ανήλθαν στο εξωπραγματικό ύψος των 529,4 δισεκατομμυρίων ευρώ εντός ενός μόνο έτους, όταν ολόκληρο το δημόσιο χρέος της κεντρικής κυβέρνησης ήταν της τάξης των 328,7 δισεκατομμυρίων ευρώ και τα δημόσια έσοδα στα 53 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ρωτήσαμε: Γιατί ήταν αναγκαία; Ποιος ο λόγος που ξεκίνησε η συγκεκριμένη διαδικασία σε αυτήν την έκταση ουσιαστικά από το 2015; Δεν μας δόθηκε, δυστυχώς, καμμία ικανοποιητική απάντηση εκτός από το ότι επρόκειτο για ανακύκλωση δανεισμού ύψους περί τα 30 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι κάτι που μπορούμε φυσικά να καταλάβουμε, αλλά όχι την αιτία για την οποία δρομολογείται συνεχώς μετά το 2015 με όλο και μεγαλύτερα ποσά. Στον προϋπολογισμό του 2020 το είδαμε στα 600 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου.

Η δεύτερη διευκρίνιση είχε σχέση με την πρόσθετη χρηματοδότηση των κομμάτων ύψους 11.750.000 ευρώ. Είναι ένα τεράστιο ποσό, που θα ήταν σωστό να γνωρίζουν οι Έλληνες τον λόγο που δόθηκε από μία χρεοκοπημένη χώρα, που αυξάνει συνεχώς τους φόρους μειώνοντας τους μισθούς τους. Γιατί πρέπει, αλήθεια, κόμματα που εισπράττουν τόσα χρήματα ετησίως να θέλουν περισσότερα; Ποιος τους δίνει το δικαίωμα; Δεν βρέθηκε έστω ένα να αντιδράσει;

Η επόμενη διευκρίνιση αφορούσε την καθαρή θέση των πολιτών, που διαμορφώθηκε αρνητική στα πλην 212,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017. Μας απαντήθηκε ότι όπως στις επιχειρήσεις, όπου εάν πουληθούν όλα έχουν και δεν έχουν, θα παραμείνουν χρεωμένες με αυτό που απομένει, όσον αφορά τους δανειστές τους, κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την Ελλάδα, πως είναι δηλαδή σε τέτοιο βαθμό χρεοκοπημένη η Ελλάδα, ώστε οι πολίτες που ευθύνονται για τα χρέη του κράτους τους θα πρέπει να συνεχίσουν να χρωστούν 212 δισεκατομμύρια ευρώ, μετά το ξεπούλημα των πάντων. Αναρωτηθήκαμε εάν το γνωρίζουν και γι' αυτόν τον λόγο το αναφέρουμε.

Συνεχίζοντας, είπαμε πως σύμφωνα με τον νόμο, η διαδικασία έκδοσης του ισολογισμού και απολογισμού του 2017 θα έπρεπε να είχε συμπληρωθεί έναν χρόνο μετά τη λήξη της χρήσης, δηλαδή εντός του 2018.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθετε για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επομένως, θα έπρεπε κανονικά να συζητούσαμε για τον ισολογισμό και απολογισμό της πιο πρόσφατης χρήσης, του 2018, με σκοπό να εξάγουμε συμπεράσματα για την κατάσταση του προϋπολογισμού του 2020. Εδώ φαίνεται πως εισακουστήκαμε από την Κυβέρνηση, αφού κατέθεσε λίγες ημέρες μετά, τον ισολογισμό και απολογισμό του 2018 που θα συζητηθεί σύντομα, έτσι ώστε να προηγηθεί του προϋπολογισμού του 2020, ως οφείλει.

Περαιτέρω, αναφέραμε πως δεν εμφανίζεται η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων στον ισολογισμό, όπως σημειώθηκε και στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στη σελίδα 58 της έκθεσης αναγράφεται πως το μητρώο παγίων του δημοσίου που είναι υπό εκπόνηση, δεν συνδέεται με τις καταστάσεις λογιστικής του κράτους. Επομένως δεν γνωρίζουμε ως κράτος τι μας ανήκει. Κατά την άποψή μας, είναι θλιβερό.

Σαν να μην έφτανε αυτό, αναγράφεται στη σελίδα 56 πως μεταβιβάστηκαν τα πάγια στο υπερταμείο, το οποίο ελέγχεται πλειοψηφικά από τους δανειστές, δωρεάν, χωρίς καμία προηγούμενη εκτίμησή τους. Πάντως, εάν κάτι ανάλογο διενεργούσε κάποιος σε μια επιχείρηση, θα αντιμετώπιζε τεράστια προβλήματα με τη δικαιοσύνη, με τους μετόχους που εν προκειμένω είναι οι Έλληνες πολίτες και με τους προϊσταμένους τους. Δεν νομίζετε πως πρέπει να αναζητηθούν εδώ ευθύνες;

Η ΕΤΑΔ στον Ισολογισμό του 2017 αναγνωρίζει μόλις 828 εκατομμύρια αξία σε ακίνητα, μαρίνες και λοιπά, χωρίς να καθορίζει ποια είναι. Από την άλλη πλευρά, αναρωτηθήκαμε πώς είναι δυνατόν να εμφανίζει η ΕΤΑΔ την αξία των ακινήτων του δημοσίου που έλαβε δωρεάν, χωρίς να εμφανίζονται στα πάγια του κρατικού ισολογισμού. Πώς αποτιμά τα πάγια η ΕΤΑΔ; Εάν δεν το γνωρίζουμε, πώς θα κρίνουμε τις τιμές που θα τα πουλήσει; Στον ισολογισμό, πάντως, εμφανίζονται μόνο ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση συνολικά ύψους 1,6 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Περαιτέρω, όσον αφορά τον εξοπλισμό, είναι δυνατόν να αποτιμάται μόνο στα 167 εκατομμύρια ευρώ, σύμφωνα με τον λογα-

ριασμό «εξοπλισμός» του ισολογισμού, όπου συμπεριλαμβάνεται ο εξοπλισμός των Ενόπλων Δυνάμεων με αξία 68,5 εκατομμυρίων ευρώ; Μόνο τα F-16 κοστίζουν περί τα 18 εκατομμύρια ευρώ το ένα, τα καινούργια, ενώ διαθέτουμε εκατόν πενήντα τρία διαφόρων τύπων.

Όσον αφορά τώρα την αξία των συμμετοχών του δημοσίου σε μη εισηγμένες επιχειρήσεις, αποτιμώνται με βάση τα λογιστικά ίδια κεφάλαιά τους, που σε περίπτωση που είναι αρνητικά, θεωρούνται μηδενικής αξίας. Το γεγονός αυτό αναφέρεται ως πρόβλημα και στην έκθεση του Ελεγκτικού Συμβουλίου στη σελίδα 57, ειδικά επειδή χρησιμοποιείται και ιστορικό κόστος, ενώ κάποιες οικονομικές καταστάσεις δεν παρέχονται έγκαιρα.

Θα έπρεπε να γίνεται αποτίμηση σε αξίες αγοράς, κατά την ανάλογη πρακτική στον επιχειρηματικό χώρο, με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Αυτό κυρίως, για να ξέρουμε τι διαθέτουμε και να μην ξεπουλιούνται οι επιχειρήσεις μας σε εξευτελιστικές τιμές. Ενδεικτικά θα αναφερθούμε εδώ στις αμυντικές βιομηχανίες, ΕΑΣ, ΕΑΒ και ΕΛΒΟ, που εμφανίζονται με αρνητική καθαρή θέση, οπότε με μηδενική αξία, αλλά είναι στρατηγικού χαρακτήρα και απαραίτητες στην Ελλάδα, ενώ φυσικά έχουν αξία.

Ευτυχώς πάντως οι συνεχείς πιέσεις μας για την ΕΛΒΟ εισακούστηκαν, αφού, σύμφωνα με δημοσιεύματα, θα επαναδραστηριοποιηθεί και θα προσλάβει πεντακόσια έως εξακόσια άτομα, δίνοντας τουλάχιστον μια ανάσα στη Μακεδονία όπου έχει τις τεράστιες εγκαταστάσεις της, στη Σίνδο.

Σημειώνουμε, επίσης, τις μεγαλύτερες αξίες συμμετοχών σε Εγνατία Οδό περί τα 6 δισεκατομμύρια ευρώ, για την οποία όμως συζητείται η ιδιωτικοποίησή της για ένα κλάσμα της αξίας της. Αντίθετα, η συμμετοχή στο «Ελευθέριος Βενιζέλος» με ποσοστό 55%, αποτιμάται στα 268 εκατομμύρια ευρώ, όταν αναμένεται να εισπραχθεί 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ για το 30% που είναι προς πώληση.

Όλα τα λιμάνια αποτιμώνται με 118 εκατομμύρια ευρώ, όσο δηλαδή κοστίζει το σκάφος ενός μεγαλοεφοπλιστή.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθετε για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Από την άλλη πλευρά, η συμμετοχή στο υπερταμείο αποτιμάται μόλις σε 467 εκατομμύρια ευρώ. Το νούμερο φαίνεται γελοίο, γνωρίζοντας πόσα περιουσιακά στοιχεία μας έχουν μεταφερθεί εκεί, μαζί με τα ενεργειακά μας αποθέματα. Πρόκειται κυριολεκτικά για ένα λογιστικό χάος.

Συνεχίζοντας, στις αποκρατικοποιήσεις για το 2017, στη σελίδα 57 της Έκθεσης, είδαμε τα ΕΛΠΕ, την ΕΥΔΑΠ, την ΕΥΑΘ, τη ΔΕΗ, τα δέκα λιμάνια, την Εγνατία Οδό, τον ΔΕΣΦΑ και τη ΔΕΠΑ. Αναρωτηθήκαμε, λοιπόν, προς τι η αντίδραση του ΣΥΡΙΖΑ, όπως για παράδειγμα, στην περίπτωση πώλησης των ΕΛΠΕ, όταν υπήρχε ήδη στα σχέδιά του.

Σχετικά με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, στη σελίδα 68 του ισολογισμού ήταν 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ στο εθνικό σκέλος και 3,1 δισεκατομμύρια ευρώ στο συγχρηματοδοτούμενο με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συνολικά 4,4 δισεκατομμύρια ευρώ από 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ προϋπολογισθέντα. Δυστυχώς, έτσι πετύχαμε τα πλεονάσματα, εις βάρος της οικονομίας μας.

Οι οφειλές τώρα του δημοσίου στα τέλη του 2017 χρωστούσαν 104 δισεκατομμύρια ευρώ συνολικά, εκ των οποίων τα 89 δισεκατομμύρια ευρώ ήταν από προηγούμενες χρήσεις. Σημειώσαμε πως πρέπει να διαγραφούν εάν δεν είναι εισπράξιμα και να σχηματιστεί μια πρόβλεψη ή να κρατούνται σε άλλον λογαριασμό, έτσι ώστε να ξέρουμε ακριβώς τι οφείλουν στο δημόσιο.

Τέλος, συνταχθήκαμε με τις ενστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς την αντικανονική χρήση του αποθεματικού. Ασφαλώς η χρήση του δεν ήταν σωστό να αφορά την κάλυψη αναγκών που δεν ήταν επείγουσες ή προβλέψιμες, όπως αποδείχθηκε.

Ρωτήσαμε δε και δεν πήραμε καμμία απάντηση όσον αφορά το εάν το δημόσιο έχει υιοθετήσει το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα σε όλες τις υπηρεσίες του, όπως η κάθε μικρή επιχείρηση της χώρας μας.

Για όλες αυτές τις αιτίες, όπως τονίσαμε στην αρχή, καταψήφισαμε τόσο τον ισολογισμό όσο και τον απολογισμό του 2017. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Βιλιάρδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι μία μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Παπά-γυου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγχρόνως τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα οκτώ μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 2^ο Γυμνάσιο Βριλησίων.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Οικονομικών, υπεύθυνος για τη δημοσιονομική πολιτική, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, άκουσα με ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις των εισηγητών για τον απολογισμό και ισολογισμό του 2017. Μου έκανε εντύπωση και η τοποθέτηση του εισηγητή της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, γιατί παρατήρησα ότι μιλώντας για τον χρόνο εκείνο δεν είχε τίποτε το αρνητικό να πει. Δεν είχε κανενός είδους αυτοκριτική γι' αυτά που συνέβησαν το 2017.

Έχω την εντύπωση ότι μία αντιπολίτευση που έχει γίνει αντιπολίτευση γιατί ηττήθηκε πριν από μερικούς μήνες και δεν έχει να κάνει κάποια αυτοκριτική, σημαίνει ότι δεν έχει ακόμη κατανοήσει τι ακριβώς συνέβη στις τελευταίες εκλογές και γιατί ηττήθηκε.

Θα μιλήσω, κυρίως, για τον ελέφαντα στο δωμάτιο του 2017, που είναι το περίφημο υπερπλεόνασμα που παρατηρήθηκε τη χρονιά εκείνη. Το 2017 η συμφωνία με τους δανειστές, που υπέγραψε η κυβέρνηση του κ. Τσίπρα, είχε 1,75% στόχο. Αυτό μπορούσε να συμφωνήσει και να εκτελέσει χωρίς να έχει κάποιο πρόβλημα σε ό,τι αφορά το μνημόνιο το οποίο είχε υπογράψει.

Η τελική εκτέλεση με τα τελευταία στοιχεία, κύριε Παπαδημητρίου, δεν ήταν 3,9%, ήταν 4,18%. Πήγαμε σε πάνω από 4 δισεκατομμύρια περισσότερο πλεόνασμα απ' αυτό που ζητούσε ο κ. Σόιμπλε. Δεν ήμουν εμπλεγμένος τότε στα δημοσιονομικά και πολιτικά πράγματα, αλλά 4 δισεκατομμύρια νομίζω ότι είναι δύο φορές το mail Χαρδούβελλη. Κι αυτά τα 4 δισεκατομμύρια ήταν επιπλέον αυτών, που είχαμε συμφωνήσει.

Τέσσερα δισεκατομμύρια περιοριστική πολιτική είχαν μία πολύ συγκεκριμένη και απλή συνέπεια. Η κυβέρνηση τότε, στη δική της εισηγητική έκθεση για τον προϋπολογισμό του 2017, είχε προϋπολογίσει ανάπτυξη 2,7% και πέτυχε 1,5%. Σημειώστε ότι το 2,7% είναι πολύ κοντά στο 2,8% που προβλέπουμε εμείς τον επόμενο χρόνο. Δεν είναι κανένα τεράστιο νούμερο. Μπορεί να επιτευχθεί φτάνει να μην ασκεί περιοριστική πολιτική χωρίς λόγο.

Θα λέγαμε ότι το 2017 ήταν η χρονιά που ο Κένυς έσκισε τα διπλώματά του. Έλεγε ο Κένυς ότι αν θέλουμε να επιταχύνουμε την ανάπτυξη, πρέπει να έχουμε μία μη περιοριστική πολιτική. Εμείς είχαμε μία περιοριστική πολιτική de facto, από τη συμφωνία, 1,75% και ασκήθηκαν αλλά 2,4% περιοριστική πολιτική πέραν αυτής, που είχε συμφωνηθεί. Γι' αυτή την πραγματικότητα η Αξιοματική Αντιπολίτευση σήμερα δεν βρίσκει έναν λόγο να πει, τουλάχιστον να την αποδεχτεί, να πει «συνέβη αυτό, κάναμε λάθος». Αντιθέτως μάς λέει ότι ήταν σωστό, γιατί, λέει, έτσι δημιουργήσαμε το μαξιλάρι. Το μαξιλάρι, νομίζω ότι το είπε πολύ καλά ο κ. Παπαδημητρίου, δεν προσφέρει καμμία τεράστια εξασφάλιση στις αγορές.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Άλλο λέει το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Λέει ακριβώς το αντίθετο απ' αυτό που είπατε. Δεν θα το γράφατε εσείς. Θα το έγραφε κάποιος άλλος. Αλλά διαβάστε το τουλάχιστον. Πριν από έναν μήνα έγινε. Δεν έγινε πριν δύο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Να ολοκληρώσουμε, να προχωρήσουμε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Το έχω διαβάσει πολύ προσεκτικά και ευχαρίστως να κάνουμε διάλογο.

Θα σας πω για το μαξιλάρι. Το μαξιλάρι έχει μία χρησιμότητα, διότι προσφέρει μία δυνατότητα να μην πας στις αγορές. Αυτό προσφέρει το μαξιλάρι. Τη δυνατότητα του να μην πας στις αγορές. Υπάρχουν δύο οικονομικές πολιτικές που μπορείς να ακολουθήσεις. Η οικονομική πολιτική τού να επιδιώξεις να πας στις αγορές γιατί έχεις ταχύτερη ανάπτυξη και διότι έτσι μειώνεται πολύ ταχύτερα το δημόσιο χρέος και η άλλη πλευρά, του να κάνεις μία πολιτική υπερπλεονασμάτων, να συρρικλώνεις την ανάπτυξη και να λες στις αγορές «δεν σας έχω ανάγκη, γιατί μάζεψα ένα μαξιλάρι».

Στην πράξη το τι σημαίνει αυτό για την ανάλυση βιωσιμότητας χρέους, μας το είπαν οι θεσμοί πριν από μερικές μέρες. Αν διαβάσει κανείς την ανάλυση της βιωσιμότητας του χρέους των θεσμών θα δει ότι υπάρχει μία πολύ μεγάλη βελτίωση, μία θεαματική βελτίωση από τον Ιούνιο μέχρι τώρα. Από τον Ιούνιο μέχρι τώρα δεν άλλαξε κανένα μαξιλάρι. Άλλαξαν οι αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας. Και μας λένε οι θεσμοί ότι έρχεται το 100% πέντε-έξι χρόνια νωρίτερα. Δηλαδή το χρέος θα πάει στο 100% του ΑΕΠ, που παύει να είναι επικίνδυνος χώρος από και πέρα, πέντε-έξι χρόνια νωρίτερα, μέσα σε έξι μόλις μήνες που μεσολάβησαν μεταξύ του Ιουνίου και του τώρα.

Τι συνέβη; Δεν συνέβη κάτι άλλο παρά το ότι άλλαξε η λογική της οικονομικής πολιτικής. Η πολιτική του μαξιλαριού ήταν λάθος. Μπορεί να μην θέλετε να το παραδεχτείτε, αλλά η υπερβολική περιοριστική πολιτική που προσέθεσε 11,4 δισεκατομμύρια πέραν των υπερπλεονασμάτων δεν υπήρχε λόγος να γίνει.

Αυτά δε τα 11,4 δισεκατομμύρια που μάζεψατε από το 2016 μέχρι το 2018 ως κυβέρνηση, δεν ήταν η μόνη περιοριστική πολιτική που ασκήθηκε. Την ίδια περίοδο αυξήθηκαν ταυτόχρονα τα ληξιπρόθεσμα φορολογικά χρέη των πολιτών κατά 18 δισεκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή, τους φορολογήσαμε 11,4 δισεκατομμύρια παραπάνω από ό,τι ζητούσε ο κ. Σόιμπλε και προσθέσαμε πάνω σε αυτά και φορολογικό βάρος άλλα 18 δισεκατομμύρια, άθροισμα κοντά στα 30 δισεκατομμύρια επιπλέον φορολογικό βάρος από αυτό που ήταν αναγκαίο.

Αυτό ήταν το θεμελιώδες λάθος του 2017. Και όσο καιρό ο ΣΥΡΙΖΑ δεν αποδέχεται αυτό το λάθος εγώ δεν λέω κάτι παραπάνω, καταλαβαίνω τις συνθήκες υπό τις οποίες συνέβη αυτό, αλλά, ό,τι και να πούμε, ήταν λάθος. Όσο, λοιπόν, δεν παραδέχεται αυτό το λάθος δεν θα μπορεί να κοιτάξει και τους λόγους για τους οποίους ηττήθηκε και το τι θα κάνει στη συνέχεια, κατά τη δική μου ταπεινή γνώμη.

Θέλω να πω δύο ακόμη πράγματα, που αφορούν όσα ανέπτυξαν οι κυρίες και οι κύριοι Βουλευτές. Τα λογιστικά της δημόσιας περιουσίας. Πρέπει να ομολογήσουμε ότι όντως η αποτίμηση της δημόσιας περιουσίας δεν γίνεται με καθόλου σωστό τρόπο. Είναι αντικείμενο της λογιστικής μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνει μέσα στα επόμενα δύο χρόνια, είναι δέσμευση της Ελλάδος αυτή, είναι και δέσμευση της Κυβέρνησης. Πρέπει επιπλέον να μετρήσουμε σωστά τη δημόσια περιουσία. Όταν θα τη μετρήσουμε βέβαια κι αν το κάνουμε αυτό διαχρονικά, θα ανακαλύψουμε ότι η μεγαλύτερη καταστροφή δημόσιας περιουσίας συνέβη το πρώτο εξάμηνο του 2015, όταν με τα capital controls μηδενίστηκε η πολύ μεγάλη αξία, δεκάδες δισεκατομμύρια, που είχε το δημόσιο στις τράπεζες. Αυτό είναι μία πραγματικότητα. Αυτό είναι το βασικό έλλειμμα των λογιστικών μας στοιχείων.

Όμως, πρέπει να πούμε και κάτι θετικό. Τα λογιστικά μας στοιχεία μετά τα μνημόνια καταγράφουν την τρέχουσα πραγματικότητα με μεγάλη ακρίβεια -θα σας έλεγα με μεγαλύτερη ακρίβεια από τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες- και αυτό είναι ένα θετικό αυτής της περιόδου. Ουδέν κακόν αμιγές καλού, όπως έλε-

γαν οι αρχαίοι. Συνεπώς είναι και ένας λόγος –γιατί κάποιον λόγο πρέπει να βρούμε- για να υπερψηφίσουμε αυτόν τον απολογισμό και ισολογισμό.

Θεωρώ, δηλαδή, ότι αυτά που καταγράφονται για την ταμειακή πλευρά του 2017, είναι σωστά και για αυτούς τους λόγους, όπως και για λόγους ευστάθειας και συνέχειας η Κυβέρνηση εισηγάται την ψήφιση του απολογισμού και ισολογισμού του 2017.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ και εγώ Κύριε Υπουργέ.

Εισερχόμαστε τώρα στις ομιλίες των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων. Προτείνω να γίνει με αντίστροφη σειρά. Αυτό σημαίνει ότι από αυτούς που είμαστε εδώ πρώτος θα είναι ο κ. Καραθανασόπουλος, δεύτερος ο κ. Λοβέρδος, τρίτος ο κ. Τσακαλώτος και η τέταρτη η κ. Ράπτη.

Κύριε Καραθανασόπουλε, έχετε τον λόγο για έξι λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και στη σημερινή συζήτηση προσπάθησε τόσο η Νέα Δημοκρατία όσο και ο ΣΥΡΙΖΑ, οι δύο βασικοί πόλοι του διπολικού αυτού συστήματος, να δημιουργήσουν έναν εικονικό αντίπαλο, τη στιγμή που και τα δύο αυτά κόμματα –μαζί και το Κίνημα Αλλαγής- κινούνται στην ίδια ρότα. Γιατί το κάνουν αυτό;

Πρώτον, γιατί βεβαίως θέλουν να υλοποιήσουν την αντιλαϊκή πολιτική με την οποία είναι στρατευμένα τα κόμματα αυτά, την πολιτική που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του κεφαλαίου, με τις μικρότερες δυνατόν αντιθέσεις. Δεύτερον, θέλουν να εγκλωβίσουν τη λαϊκή δυσαρέσκεια, ούτως ώστε να μην μπορεί αυτή να εκδηλωθεί σε μια οργανωμένη αντίδραση και αντίσταση και το βασικότερο, είναι ακριβώς, να ενσωματώσουν τη λαϊκή συνείδηση, τα λαϊκά στρώματα, κάτω από ξένη σημαία, δηλαδή τη σημαία αυτή η οποία θυσιάζει, στο βωμό της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας του κεφαλαίου, την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών.

Έτσι, λοιπόν, συζητάμε τον απολογισμό και τον ισολογισμό του 2017, το οποίο ήταν αποτέλεσμα ακριβώς της πρώτης κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ANEL με Υπουργό τον κ. Βαρουφάκη. Αυτή η πρώτη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL οδήγησε στο τρίτο μνημόνιο.

Προσέξτε, ας πάμε σ' εκείνη την εποχή. Τότε ακριβώς η κυβέρνηση στοχοπροσηλωμένα ακολούθησε έναν οδικό χάρτη, ο οποίος ακριβώς με τις συνθήκες εκείνης της εποχής, μας οδήγησε στο τρίτο μνημόνιο, που ήταν και ο αρχικός στόχος του ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή να πάμε σ' ένα τρίτο μνημόνιο, που θα νομιμοποιούσε τα δύο προηγούμενα μνημόνια. Αυτό το τρίτο μνημόνιο το ψήφισαν από κοινού ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Δημοκρατία και Κίνημα Αλλαγής.

Ο απολογισμός και ισολογισμός του 2017 που συζητάμε σήμερα ήταν ακριβώς το αποτέλεσμα του τρίτου μνημονίου, δηλαδή εμπεριέχει τις βασικές, στρατηγικές επιλογές του τρίτου μνημονίου, το οποίο δεν διέφερε από τα δύο προηγούμενα, από το πρώτο και το δεύτερο. Είχε ακριβώς την ίδια φιλοσοφία, τον ίδιο προσανατολισμό και περιεχόμενο με τα δύο προηγούμενα.

Ποιες ήταν οι βασικές του στοχεύσεις;

Η πρώτη βασική του στοχεύση ήταν η δημοσιονομική εξυγίανση για να μπορούσε να καταστεί βιώσιμο το κρατικό χρέος –ένα θηριώδες χρέος- το οποίο δημιουργήθηκε με τις πολιτικές των κυβερνήσεων του παρελθόντος που εξυπηρετούσαν τις στοχεύσεις της αστικής τάξης και τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων.

Απ' αυτήν την άποψη, το βασικό ερώτημα είναι ποιος πλήρως για αυτήν τη δημοσιονομική εξυγίανση. Εδώ δεν χωράει καμμία αμφιβολία. Τα λαϊκά στρώματα κλήθηκαν να πληρώσουν γι' αυτήν τη δημοσιονομική εξυγίανση και πλήρωσαν μέσα από τη φοροεπιδρομή την οποία επέβαλε ο ΣΥΡΙΖΑ, μέσα από τις μειώσεις στο βιοτικό τους επίπεδο, είτε αυτές είναι μειώσεις των συντάξεων είτε είναι αυτές οι περαιτέρω εμπορευματοποιήσεις, λόγω ακριβώς της μείωσης των κοινωνικών δαπανών στην υγεία, στην παιδεία, στην πρόνοια, στον πολιτισμό-αθλητισμό.

Αυτή η επίθεση στο βιοτικό επίπεδο του λαού οδήγησε σ' αυτά τα πρωτογενή πλεονάσματα, τα οποία ο λαός μας τα ονόμασε «ματωμένα πρωτογενή πλεονάσματα». Το υπερπλεόνασμα, που

ήταν αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής, διευκολύνει ακριβώς στο να καταστεί ακόμη πιο βιώσιμο το κρατικό χρέος, γιατί το μεγαλύτερο κομμάτι του πρωτογενούς πλεονάσματος πηγαίνει ακριβώς στην εξυπηρέτηση του κρατικού χρέους. Έτσι ο λαός θυσιάζει το βιοτικό του επίπεδο, για να εξυπηρετεί ένα κρατικό χρέος για το οποίο ο ίδιος δεν ευθύνεται καθόλου. Αυτό είναι το ένα σκέλος του τρίτου μνημονίου.

Το δεύτερο σκέλος δεν θα μπορούσε να ήταν τίποτε άλλο, παρά η διαμόρφωση των αναγκών προϋποθέσεων, για να έρθει μετά από μια μακροχρόνια καπιταλιστική κρίση η ανάκαμψη της οικονομίας. Έτσι, λοιπόν, συνέχισε τον δρόμο του τσακίσματος των εργατικών δικαιωμάτων. Πρώτον, διαμορφώνονται συνθήκες εργασιακής ζούγκλας, που σήμερα βιώνουμε. Δεύτερον, στήριξε με κάθε τρόπο τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων, διαμορφώνοντας ένα ακόμη πιο ευνοϊκό περιβάλλον στους επιχειρηματικούς ομίλους –ο αναπτυξιακός νόμος, οι στρατηγικές επενδύσεις και μια σειρά άλλα μέτρα τα οποία πήρε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Τρίτον, επιτάχυνε τις ιδιωτικοποιήσεις, παρά του λόγου το αντίθετο, όταν υπήρχε μια διαμορφωμένη συνείδηση απέναντι στις ιδιωτικοποιήσεις.

Μάλιστα έφτασε στο σημείο να κάνει αυτό το οποίο οι προηγούμενες κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του Κινήματος Αλλαγής, του ΠΑΣΟΚ, δεν τόλμησαν να το κάνουν, λόγω της λαϊκής αντίστασης, να υποθηκεύσει την κρατική περιουσία για ενενήντα εννιά χρόνια. Η υποθήκευση αυτής της κρατικής περιουσίας για ενενήντα εννιά χρόνια έγινε με αποκλειστικό στόχο το 50% των εσόδων –εάν δεν κάνω λάθος, κύριε Τσακαλώτε- να πηγαίνει για την εξυπηρέτηση του κρατικού χρέους και το υπόλοιπο 50% για να στηριχτούν οι επενδύσεις. Να, λοιπόν, το χαρακτηριστικό γνώρισμα της κατ' εξοχήν ταξικότητας της πολιτικής, την οποία εφάρμοσε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Απ' αυτήν την άποψη δεν είναι τυχαίο ότι όλα αυτά τα ζητήματα αποτυπώνονται στον απολογισμό-ισολογισμό για το 2017. Άμα κάνουμε τη σύγκριση με τον σημερινό κρατικό προϋπολογισμό για το 2020, θα δούμε ότι είναι πολύ μικρές οι διαφοροποιήσεις, που δεν αναιρούν την ουσία, όμως, ότι είναι ένας αντιλαϊκός προϋπολογισμός για το 2020, ο οποίος επιβεβαιώνει τη συνέχιση της ίδιας πολιτικής των προηγούμενων κυβερνήσεων, δηλαδή του ΣΥΡΙΖΑ, από τη σημερινή Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Απ' αυτήν την άποψη μονόδρομος για τον λαό είναι να αντισταθεί σε αυτήν την αντιλαϊκή πολιτική, να αντισταθεί με κάθε τρόπο, βάζοντας στο επίκεντρο την ικανοποίηση των αναγκών του, που αυτές τις ανάγκες εμποδίζουν να ικανοποιηθούν τα συμφέροντα του κεφαλαίου και των επιχειρηματικών ομίλων.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο και το ΚΚΕ καταψηφίζει, όπως καταψήφισε τον προϋπολογισμό, τον ισολογισμό και απολογισμό του 2017.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Καραθανασόπουλε.

Τον λόγο έχει ο κ. Λοβέρδος εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Διαβάζοντας την τοποθέτηση του Υπουργού κ. Σκυλακάκη, στην αρμόδια επιτροπή, είναι κάπως παράδοξο να κάνει τον απολογισμό και τον ισολογισμό του 2017 μία κυβέρνηση που προέκυψε από τη λαϊκή κυριαρχία με μεταβολή των πολιτικών συσχετισμών.

Επειδή το ζήτησε αυτό στην πολύ έντονη περίοδο 2014-2015 με τον απολογισμό και ισολογισμό του 2016-2017, θα έλεγα ότι από παράδοξο, το κατάλαβα ως καλό, λογικό και χρήσιμο για μια σοβαρή πολιτεία. Γιατί τους αριθμούς της μιας κυβέρνησης τους καταγράφει όχι ως προσδοκώμενους, αλλά ως αριθμούς που πράγματι έχουν εξακριβωθεί, η επομένη, τις επόμενες χρονιές, μια επόμενη κυβέρνηση, με διαφορετικό πολιτικό συσχετισμό στη χώρα.

Άρα, θυμάμαι τον ΣΥΡΙΖΑ να αμφισβητεί το ότι το 2014 ήταν μια χρονιά επιστροφής στην ανάπτυξη, να το διαπιστώνει μετά ως κυβέρνηση στον απολογισμό και τον ισολογισμό του 2015 και να τον επιβεβαιώνει τα επόμενα χρόνια. Μάλιστα, επειδή ήμουν

παρών σε όλες τις τοποθετήσεις του κ. Χουλιαράκη, και στα σχετικά έγγραφα, από 0,33% για το έτος 2014 -το πρώτο έτος ανάπτυξης μετά από τα μαύρα χρόνια της κρίσης- μετετράπη σε 0,6% ή 0,7%, δηλαδή κάτι κοντά στο 1%. Αυτή είναι μια σημαντική στιγμή μιας πολιτισμένης χώρας.

Η κατάσταση στην Εθνική Αντιπροσωπεία, στις Ολομέλειες, πηγαίνει ακριβώς αντίστροφα. Υπάρχει μια αδιαφορία για αυτόν τον έλεγχο και περιοριζόμαστε σε μια σύντομη διαδικασία με τοποθετήσεις, οι οποίες λίγο ή πολύ θυμίζουν αυτά που λέγαμε για τον προϋπολογισμό εκείνων των ετών, όταν ήμασταν στην αντιπολίτευση. Εμείς ήμασταν τότε, είμαστε και τώρα, συνεπώς νιώθουμε να επιβεβαιωνόμαστε για όσα λέγαμε το 2017.

Τι σημειώνει κάποιος ως ενδιαφέρον στοιχείο, όταν είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και όχι εισηγητής, με ειδικό χρέος να είναι πάρα πολύ ακριβής σε ό,τι αφορά στην πορεία των αριθμών;

Σημειώνουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι το 2014 διαπιστώναμε ληξιπρόθεσμα χρέη των πολιτών, των διοικουμένων, των φορολογουμένων προς το δημόσιο ύψους 75 δισεκατομμυρίων, το 2016 αυτά να είναι 93 δισεκατομμύρια και το 2017, έτος για το οποίο μιλάμε, να έχουν αγγίξει τα 100,34 δισεκατομμύρια και αντιστρόφως μια αύξηση και των οφειλομένων από το δημόσιο προς τους πολίτες, των ληξιπρόθεσμων του δημοσίου προς τους πολίτες.

Έλεγα τότε, στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2017, ότι τίποτα δεν υπάρχει πιο εκδικητικό, τίποτα δεν εκδικείται περισσότερο από μια ελπίδα που έχει διαψευστεί. Το έλεγα αυτό, γιατί μετά το θηριώδες εξάμηνο του 2015 πληρώναμε το κόστος της αντιστροφής πορείας. Από 'κει που η χώρα πήγε να βγει από την κρίση, έπρεπε να περάσει και δεύτερη φάση κρίσης και το κόστος αυτό ήταν πάρα πολύ μεγάλο. Δεν είμαι αρμόδιος, ούτε ικανός να το υπολογίσω, πάντως το κόστος αν και δεν αποτυπώνεται με επάρκεια και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε στο αν είναι 80 ή 100 ή 200 δισεκατομμύρια, το πλήρωνε ο φορολογούμενος με την αύξηση των έμμεσων και των άμεσων φόρων που διατρέχει όλη τη χρονική περίοδο του ΣΥΡΙΖΑ, τις σχέσεις ανάμεσα στους έμμεσους και στους άμεσους φόρους που αλλάζει, διαφοροποιείται υπέρ των εμμέσων, δηλαδή ό,τι ταξικότερο στην οικονομική πολιτική μιας χώρας.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δύο επισημάνσεις χρήσιμες για το μέλλον και όχι για το παρελθόν. Δεν με ενδιαφέρει να λέω πόσο δίκιο είχαμε. Ό,τι είχα, είχα. Κοιτάς την επόμενη μέρα και την επόμενη μέρα, θέλω να επαναλάβω δύο διαπιστώσεις που έκανε ο κ. Σκανδαλίδης και να τις αναπτύξω για ενάμιση λεπτό. Δεν είναι δυνατόν να συνεχίσει αυτή η χώρα να έχει ένα δημόσιο, που είναι μέτοχος ενενήντα έξι νομικών προσώπων και να μην ξέρουμε πώς πηγαίνουν αυτά. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώνει αδυναμία να ελέγξει αυτήν την πορεία. Αν το λέμε και του χρόνου αυτό, δηλαδή αν τώρα συμπίπτουν ο απολογισμός του 2017 με τον προϋπολογισμό του 2020. Και εδώ έχουμε μια Κυβέρνηση που δεσμεύεται. Αλλά από ό,τι είδαμε στον προϋπολογισμό του 2020 δεν δεσμεύεται για άλλη πολιτική, για την ίδια δεσμεύεται. Δηλαδή, τα μεσαία στρώματα δεν ξέρω αν θα ανακουφιστούν.

Κοιτώντας τώρα τον προϋπολογισμό στα βιαστικά, δεν απαιτώ να σεβαστείτε το λόγο μου ως έγκυρο, δεν βλέπω στα μεσαία στρώματα κάποια ανακούφιση. Μάλλον, ο προσανατολισμός στις ίδιες πηγές εσόδων είναι και πάλι, με κάποιες αλλαγές βέβαια σε ό,τι αφορά στους ελεύθερους επαγγελματίες, αλλά θα τα δούμε αυτά με ακρίβεια στον προϋπολογισμό του 2020 που αυτές τις μέρες συζητάμε στην επιτροπή.

Ακούστε, όταν το δημόσιο είναι μέτοχος σε νομικά πρόσωπα πρέπει να ξέρουμε πώς πηγαίνει το ένα έκαστον εξ' αυτών και να ξέρουμε και τη χρησιμότητα αυτής της παρουσίας. Όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο σου λέει «δεν μπορώ να αποτιμίσω», είναι ένα πρόβλημα για μια ευνομούμενη χώρα. Είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα, γιατί κάνει υπολογισμούς μέλλοντος με το μάτι ή με ιδεολογικοπολιτικές αρχές: «θέλω το δημόσιο να παρεμβαίνει, γιατί αυτή είναι η ιδεολογικοπολιτική μου αφετηρία». Ναι, αλλά τι κάνει εκεί που παρεμβαίνει; Περάσαμε τη φάση των αποκρατικοποιήσεων, περάσαμε τις φάσεις των μεγάλων αποκρατικοποιήσεων, τώρα έχουμε περιοριστεί σ' αυτό, σε έναν αριθμό, 96. Αυτό λέει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν είναι ακριβές αυτό, είμαι κι

εγώ. Πώς πηγαίνουν αυτά; Πρέπει αυτή την πορεία, κατά τον απολογισμό τουλάχιστον, να την έχουμε στο κεφάλι μας, στο μυαλό μας, για να ξέρουμε τι πολιτικές χρειάζονται για τα νομικά πρόσωπα αυτά τα επόμενα χρόνια.

Ακόμη, για την αποδοτικότητα της περιουσίας του δημοσίου. Ως Υπουργός Εργασίας, κύριε Πρόεδρε, όταν είδα τι περιουσιακά στοιχεία έχει το Υπουργείο αυτό και κυρίως τα ταμεία, είπα ότι το ασφαλιστικό σύστημα είναι πλούσιο. Όταν μετά από ένα μήνα κατάλαβα ότι δεν μπορεί να πουλήσει τίποτα, γιατί κανένας δεν βάζει υπογραφή, γιατί ο ανταγωνισμός σου λέει ότι είσαι υποψήφιος για τον Εισαγγελέα, τότε κατάλαβα ότι έχεις μια περιουσία και την κοιτάς.

Εδώ, λοιπόν, τώρα που η περιουσία του δημοσίου έχει περάσει στο υπερταμείο για έναν αιώνα, είναι καλό η Βουλή να παρακολουθεί πώς εξελίσσεται η πορεία αυτή. Ο τέως Υπουργός Οικονομικών ο κ. Τσακαλώτος μου έδωσε το χωρίο του σχετικού νόμου, όπου διαβάει κανείς ότι έχουμε ως Βουλή τη δυνατότητα να ελέγχουμε όχι μέσω της ανάγνωσης των εκθέσεων, αλλά και μέσω της πρόσκλησης του ταμείου, να μας κάνει μια καταγραφή του τι ακριβώς προκύπτει στην καθημερινή τους ζωή. Νομίζω ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε, αυτή τη δυνατότητα, νομίζω ότι δεν την έχουμε αξιοποιήσει μέχρι στιγμής.

Συνεπώς, εκεί που είμαστε μέτοχοι ως δημόσιο και εκεί που κατέχουμε περιουσία ως δημόσιο πρέπει να ξέρουμε την πορεία των πραγμάτων, ούτως ώστε να μπορούμε και τους προϋπολογισμούς να καταλαβαίνουμε καλύτερα και τους απολογισμούς -ισολογισμούς να ελέγχουμε καλύτερα, όταν πηγαίνουμε προς τα πίσω.

Έλεγα στον κ. Σκανδαλίδη που εκφράζει απορία «γιατί τόσο καιρό μετά», ότι κάποιος καιρός μετά είναι αναγκαίος. Ως γνωστόν, οι πρώτοι μήνες του κάθε φορά επόμενου έτους αφορούν το προηγούμενο. Συνεπώς, και το κράτος χρειάζεται για να κάνει και τον απολογισμό και τον ισολογισμό χρόνο. Ίσως να χρειάζεται λίγο λιγότερο από τη διετία σχεδόν που πάμε τώρα, αλλά εν πάση περιπτώσει, είναι μια ex post διαδικασία αυτή.

Ας την κάνουμε σοβαρότερη, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή από την εμπειρία μου τα χρόνια αυτά που ήταν κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ, και τώρα στον πρώτο χρόνο της Νέας Δημοκρατίας καταλαβαίνω ότι χρειαζόμαστε περισσότερη σοβαρότητα στον απολογισμό και στον ισολογισμό και λιγότερα πολιτικά λόγια, δηλαδή λιγότερες πολιτικές αφαιρέσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κύριε Λοβέρδο.

Τον λόγο έχει ο κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Νομίζω ότι και η Κυβέρνηση και η Αντιπολίτευση στο μεγαλύτερο μέρος συζητάμε πως είμαστε εκτός μνημονίου και κοιτάμε μπροστά και κοιτάμε πίσω. Δεν ήταν κάτι που το λέγατε πριν από τις εκλογές, το λέτε τώρα και στα κείμενά σας. Ποια ήταν η χρονιά καμπή, που μπορούσαμε να φύγουμε από τα μνημόνια; Κατά εσάς ήταν το 2014. Σας «έριξε» ο ΣΥΡΙΖΑ, γιατί δεν βοήθησε να βγει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Μόνο που αυτό δηλώνει μια απώλεια πρόσφατης μνήμης, γιατί το καλοκαίρι το 2014 έγινε ανασχηματισμός και διώξατε τον κ. Θεοχάρη και έφυγε ο κ. Στουρνάρας και μπήκε ο κ. Ντινόπουλος και γράφει το ΔΝΤ ότι εκτροχιάζεται το πρόγραμμα. Το καλοκαίρι του 2014 πήρατε απόφαση, ασχέτως ποιός θα ήταν ο Πρόεδρος, ότι δεν θέλατε να πάτε μέχρι τον επόμενο Νοέμβριο και το στήσατε από το 2014, γιατί από το 2014 δεν συζητάγαμε σοβαρά με την τρόικα, από το 2014 κάνατε έναν ανασχηματισμό που έδινε ένα σήμα. Το 2017 ήταν η καμπή που βγήκαμε.

Μας είπε ο κ. Παπαδημητρίου ότι πάλι κάναμε γυμναστική και λεονταρισμούς. Ξέρετε γιατί το κάναμε αυτό και καθυστερήσαμε τη δεύτερη αξιολόγηση ανάμεσα στον Μάιο και στον Ιούνιο; Γιατί τον Μάιο η διατύπωση έλεγε ότι τα επόμενα πλεονάσματα θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 2%. Όπως είπα εγώ στο Eurogroup τουλάχιστον 2%, δηλαδή μπορεί να είναι 3%, 4%, 5%, 15%.

Γι' αυτό πήγαμε τον Ιούνιο. Και τον Ιούνιο πήραμε την αναδιάρθρωση του χρέους που έστησε, όλο το πλαίσιο, για να μπορούμε να βγούμε από τα μνημόνια. Εκεί συμφωνήθηκαν τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος, τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το

χρέος, τα μακροπρόθεσμα μέτρα για το χρέος. Από εκεί στρώθηκε η διαδικασία του καλοκαιριού του 2018, για να μπορούμε να βγούμε από το μνημόνιο, με δέκα, δεκαπέντε χρόνια, με λιγότερες οικονομικές ανάγκες από Πορτογαλίες, Ισπανίες και Ιταλίες και να έχει η χώρα τα δεκαπέντε χρόνια για να σοβαρευτεί και να κάνει μια συζήτηση για το πώς κάνουμε μια ανάπτυξη για να αντιμετωπίσουμε το χρέος.

Το 2017 αποφασίστηκε αυτό. Αργήσαμε το 2017 τη δεύτερη αξιολόγηση; Αργήσαμε, γιατί είχαμε το ΔΝΤ που μας πίεζε για τα μέτρα και τα αντίμετρα. Θυμάστε τα θετικά και τα αρνητικά μέτρα που αναγκαστήκαμε να πάρουμε και μας κόστισαν πάρα πολύ πολιτικά.

Εκεί έχουν μεγάλη ευθύνη οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, γιατί η συζήτηση για τα μέτρα, αντίμετρα, όπως εσείς ομολογείτε, δεν είχε καμμία σχέση με την πραγματικότητα. Γιατί έτσι, όπως μας έλεγε το ΔΝΤ, όχι υπερπλεόνασμα θα είχαμε, θα φτάναμε στο 1%. Ο Ντάισελμπλουμ, σε μια προσπάθεια να λύσει τις διαφορές, είπε να κάνουμε τα μέτρα-αντίμετρα και το επέβαλαν.

Έχουν μεγάλη ευθύνη οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, γιατί αντί να υποστηρίξουν και να έχουν το θάρρος της γνώμης ότι λέει ανοησίες το ΔΝΤ ότι θα φτάσουμε σε 1% πλεόνασμα, γιατί είχαν σχεδόν τους ίδιους υπολογισμούς που είχαμε εμείς, είχαν ας γίνει ο συμβιβασμός, γιατί τα είχε βρει το ΔΝΤ με τον Σόιμπλε. Έτσι έγινε. Και αυτό είναι ένα θέμα ευρωπαϊκό και προβληματικό, ότι τρεις ευρωπαϊκοί θεσμοί δεν είχαν το θάρρος της άποψής τους.

Και το υπερπλεόνασμα είναι και αυτό μέρος αυτού. Θυμάμαι το 2017, όταν συζητούσαμε αντίστοιχη ανασκόπηση δαπανών σαν αυτό που κάνετε εσείς, κύριε Σκυλακάκης, εμείς λέγαμε -αν δεν με πατά η μνήμη μου, αλλά περίπου σωστοί θα είναι οι αριθμοί, πενήντα πάνω, πενήντα κάτω- ότι θα σώσουμε 700 εκατομμύρια, έλεγαν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί 500 εκατομμύρια και το ΔΝΤ έλεγε 20 εκατομμύρια. Και γι' αυτό παίρναμε περισσότερα μέτρα από ό,τι χρειαζόταν, γιατί πάντα οι ευρωπαϊκοί θεσμοί συμβιβάζονταν με το ΔΝΤ. Γιατί το έκαναν αυτό; Γιατί στην ουσία η Γερμανία και η Ολλανδία έδωσαν δικαίωμα βέτο στο ΔΝΤ. Και έλεγαν: «Δεν μας νοιάζει». Θυμάστε τα λόγια και του Ρούτε και της Μέρκελ: «Χωρίς ΔΝΤ, πρόγραμμα απλώς δεν υπάρχει». Και μας ανάγκαζαν να πάρουμε περισσότερα μέτρα από ό,τι χρειαζόμασταν και μας ανάγκαζαν στο τέλος της χρονιάς να μη δώσουμε περισσότερο κοινωνικό μέρισμα, γιατί και τότε αμφισβητούσαν τους αριθμούς που είπε ο κ. Σκυλακάκης.

Άρα, ας σοβαρευτούμε. Δεν θα υπάρξει ιστορικός του μέλλοντος που θα πει ότι ενώ επί τριάντα πέντε χρόνια που ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και επέτρεπαν τη φοροδιαφυγή, έφτιαξαν το πελατειακό κράτος, έκαναν τους Ολυμπιακούς, έκαναν τις στρατιωτικές δαπάνες, χρεοκόπησαν τη χώρα, το μεγάλο πρόβλημα ήταν οι έξι μήνες της πρώτης κυβέρνησης.

Κύριε Παπαδημητρίου, όταν λέτε ότι δίνανε μέρισμα για τους πελάτες μας, πρέπει να ντρέπεστε, γιατί ξέρετε αυτήν την ιστορία. Ξέρετε ποιος έχτισε το πελατειακό κράτος και ξέρετε ότι στο δικό σας κόμμα αυτήν τη στιγμή υπάρχουν άνθρωποι με bachelor, με master, με διδακτορικό που μπορούν να διδάσκουν στο Harvard School of Government για το πώς στήνεις ένα πελατειακό κράτος και πώς αυτό το πελατειακό κράτος μάς έφτασε σε αυτήν τη χρεοκοπία.

Πρέπει να ξέρετε ότι το μέρισμα γινόταν με διαφανές τρόπο, με ηλεκτρονικό τρόπο και με κριτήρια που δεν μπορούσαμε να το δώσουμε στους δικούς μας. Να μας πείτε αν τα κριτήρια ήταν λάθος, αλλά μην έχετε το θράσος να μας πείτε ότι το δίνανε στους πελάτες μας, εσείς που αντιπροσωπεύετε τη Νέα Δημοκρατία που έφτιαξε αυτό το πελατειακό κράτος, το αγάπησε, το αγκάλιασε, το δημιούργησε, το καλλιέργησε και τώρα το ξαναφτιάχνει.

Δείτε ποιους βάλατε στα νοσοκομεία με τον κ. Κικίλια. Αυτή είναι η αξιοκρατία; Θέλετε να τους πάμε έναν προς έναν για να δείτε ποιοι είναι αυτοί οι καινούργιοι διοικητές;

Και τελειώνω. Νομίζω ότι το 2017 ήταν η καμπή. Βεβαίως και έχει δίκιο ο κ. Σκυλακάκης. Έγιναν και λάθη. Θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά, αλλά ήμασταν υπό του μνημονίου, φτιάξαμε ένα σχέδιο για το πώς θα ανατρέσουμε τα μέτρα και τα αντίμετρα

και το καταφέραμε. Φτιάξαμε το πλαίσιο για να μπορεί να έχει η Ελλάδα δέκα, δεκαπέντε χρόνια για να μπορεί να συζητάει σοβαρά για αναπτυξιακές πολιτικές. Και δεν κάναμε αυτό που κάνετε εσείς. Δεν σας αφήσαμε με άδεια ταμεία, δεν σας αφήσαμε χωρίς πρόγραμμα για να είστε αναγκασμένοι να βρείτε ένα πρόγραμμα σε έναν μήνα. Είχατε αυτά τα προνόμια.

Το μεγάλο μαξιλάρι, που εσείς λέτε στο προσχέδιο ότι ήταν θετικό, ήταν η εμπειρία της Πορτογαλίας. Και όταν με ρωτάνε: «Γιατί φτιάξατε αυτό το μαξιλάρι; Για να το έχουν οι άλλοι, οι επόμενοι;» -έτσι λένε πολλοί- τους λέμε ότι δεν είμαι σαν τα μούτρα τους.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Ράπτη εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΖΩΗ ΡΑΠΤΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως ακούστηκε και προηγουμένως, το παρόν νομοσχέδιο με το οποίο κυρώνεται ο απολογισμός και ο ισολογισμός του κράτους για το οικονομικό έτος 2017 εμφανίζει, όπως ήδη αναφέρθηκε, το εξής παράδοξο: Το υποστηρίζει τελικά η δική μας Κυβέρνηση, που ως αξιωματική αντιπολίτευση είχε -και ορθώς- καταψηφίσει τον προϋπολογισμό όταν αυτός ήρθε προς ψήφιση από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Παρ' ό,τι, λοιπόν, δημιουργείται μια φαινομενικά αναντιστοιχία, η οποία βεβαίως οφείλεται και στη σημαντική καθυστέρηση στη διαδικασία της έγκρισης των ισολογισμών και των απολογισμών από τη Βουλή, θέλω να κάνω μερικές επισημάνσεις για την οικονομική πολιτική των περασμένων ετών σε σχέση και σε αντίθεση φυσικά με τη δική μας πολιτική.

Όπως ανέφερε και στη σχετική συζήτηση προηγουμένως ο αρμόδιος Υφυπουργός, το 2017 ήταν μία παράδοση χρονιά, όπως και το 2016 και το 2018, και αυτό γιατί με ευθύνη της τότε κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ σημειώθηκε μια τεράστια υπέρβαση στο πρωτογενές πλεόνασμα που είχε συμφωνηθεί με τους δανειστές.

Ενδεικτικά αυτό το πρωτογενές πλεόνασμα που είχε συμφωνηθεί με τους δανειστές για τη χρονιά εκείνη ήταν 1,75% του ΑΕΠ και τελικά σημειώθηκε ένα δημοσιονομικό αποτέλεσμα για τη γενική κυβέρνηση πάνω από 4%. Αυτό το τεράστιο ποσό, το ποσό της τάξης των 4 δισεκατομμυρίων, όπως ακούστηκε και προηγουμένως, σε μία μόνο χρονιά, κρύβει -γιατί όλα αυτά ήταν παραπάνω από αυτό που ζητούσαν οι δανειστές- αυτό που νιώσαμε στο πετσί μας όλοι οι Έλληνες και ειδικότερα η μεσαία τάξη. Δηλαδή μια ανηλεή υπερφορολόγηση σε βάρος των φορολογουμένων που είναι τα συνθήματα υποζύγια.

Όλοι θυμάστε τους είκοσι εννέα φόρους που επέβαλε η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, από την αύξηση του ΦΠΑ από το 23% στο 24%, την αύξηση των συντελεστών εισφοράς αλληλεγγύης, τη μείωση του αφορολογήτου ορίου, την αύξηση της προκαταβολής φόρου για όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το 55% στο 100%, την κατάργηση του ειδικού μειωμένου φόρου κατανάλωσης στα οιοινοπνευματώδη για τα Δωδεκάνησα, την αύξηση στη συνδρομητική τηλεόραση 10%, 5% στη σταθερή τηλεφωνία, την αύξηση στα οιοινοπνευματώδη ποτά και στα τσιγάρα, την αύξηση του φόρου για την μπύρα, και το κρασί, του φόρου στην αμόλυβδη, την επιβολή φόρου στον καφέ, την επιβολή αυξημένων συντελεστών ΕΝΦΙΑ στον συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ, την επιβολή επίσης συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ για τα νομικά πρόσωπα.

Άρα, εκείνη την περίοδο, το 2016-2018, το άθροισμα των πλεονασμάτων, πέραν αυτών που είχαν συμφωνηθεί με τους δανειστές, έφτασε τα 11,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Φυσικά αυτό ήταν ένα αποτέλεσμα το οποίο απέβη σε βάρος της ανάπτυξης της οικονομίας. Περαιτέρω οι φόροι οι οποίοι είχαν επιβληθεί και οι οφειλές των Ελλήνων φορολογουμένων αυξήθηκαν κατά 18 δισεκατομμύρια.

Ας είμαστε, λοιπόν, ειλικρινείς: Τα χρήματα αυτά βγήκαν από την τσέπη των Ελλήνων φορολογουμένων και η Ελλάδα έγινε φτωχότερη σε έργα για τους πολίτες, αφού μειώθηκε και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Το αποτέλεσμα είναι ότι το 2016 η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ η οποία υπολόγιζε μια ανάπτυξη της τάξης του 2,7% για το 2017,

τελικά σημείωσε μια ανάπτυξη μόλις και μετά βίας 1,5%. Και αυτή η αναμικτή ανάπτυξη έτεινε να μετατραπεί σε μία διαρθρωτική αδυναμία για την ελληνική οικονομία. Είχαμε ακόμα χαμηλότερες επενδύσεις από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και η πραγματική παραγωγική ικανότητα και ανταγωνιστικότητά μας μειώθηκε όλα αυτά τα χρόνια. Αυτό έγινε παρά τη σημαντική βελτίωση της παγκόσμιας οικονομίας, αλλά και της ευρωπαϊκής οικονομίας στην ίδια ακριβώς περίοδο.

Χάσαμε, λοιπόν, το τρένο της ανάπτυξης; Εμείς εδώ στο Κοινοβούλιο απαντάμε κατηγορηματικά όχι και το αποδεικνύουμε με πράξεις.

Με τη μείωση του ΕΝΦΙΑ που κάναμε κατά 22% μεσοσταθμικά από φέτος το καλοκαίρι, με τον νέο αναπτυξιακό νόμο τον οποίο ψηφίσαμε, προκειμένου να διευκολύνουμε τις επενδύσεις και να δημιουργήσουμε καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, αλλά και με το φορολογικό νομοσχέδιο το οποίο κατατίθεται άμεσα, προσεχώς, στη Βουλή και περιέχει σημαντικές ελαφρύνσεις για την οικονομία μας και τα νοικοκυριά των Ελλήνων πολιτών, αλλά και για τις επιχειρήσεις. Κάνουμε λοιπόν έτσι πράξη την ανάπτυξη και στηρίζουμε το εισόδημα του Έλληνα πολίτη, αλλά και της ελληνικής οικογένειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι, κατά τη συνηθισμένη και αναγκαία κοινοβουλευτική πρακτική, θα υπερψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο. Παράλληλα, όμως, βάζουμε ένα τέλος οριστικά στην υπερφορολόγηση των Ελλήνων πολιτών και ετοιμαζόμαστε για μία δυναμική και τεκμηριωμένη διεκδίκηση της μείωσης των πρωτογενών πλεονασμάτων το 2021, ώστε να ανασάνει περαιτέρω η οικονομία και η κοινωνία μας. Αυτό δεσμευτήκαμε προεκλογικά και αυτό θα κάνουμε πράξη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κυρία Ράπτη. Απλώς θέλω να θυμίσω ότι αυτός ο νόμος κυρώνεται δι' εγέρσεως.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Μπακαδήμα από το ΜέΡΑ25.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε εδώ σήμερα για να συζητήσουμε την κύρωση του απολογισμού και του ισολογισμού του κράτους για το 2017. Μιας και καλούμαστε να κυρώσουμε κάτι που αφορά το 2017, ας γυρίσουμε λίγο νοερά πίσω στο χρόνο, και συγκεκριμένα στις 15 Ιουνίου 2017, όταν μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup εκείνης της ημέρας, στο communiqué που διακινήθηκε, αναφερόταν πως το Eurogroup εξέφρασε ικανοποίηση για τη δέσμευση της Ελλάδας να διατηρήσει πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2022 και στη συνέχεια να ακολουθήσει δημοσιονομική πορεία συνεπής προς το ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο. Σύμφωνα με ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η συμμόρφωση αυτή θα μπορούσε να επιτευχθεί με ένα πρωτογενές πλεόνασμα ίσο ή ανώτερο, άλλα κοντά στο 2% του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2023-2060.

Ναι, η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να υπηρετήσει τη συμφωνία για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% μέχρι το 2022 και ίσο ή πάνω από 2% μέχρι το 2060, μιας και αυτή είναι η αναδιάρθρωση που εφαρμόζουν οι δανειστές μας, μέσω απαντώντων πλεονασμάτων του δημοσίου έναντι του ιδιωτικού τομέα, για να αποπληρωνεται ένα μη βιώσιμο χρέος. Φυσικά δεν σας λέω κάτι νέο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιας και είμαι σίγουρη πως δεν είναι κάτι που ακούτε για πρώτη φορά. Ίσως να μην ακούτε για πρώτη φορά ούτε και το γεγονός ότι ο υπερβάλλων ζήλος της τότε κυβέρνησης απέδωσε παραπάνω από τα αναμενόμενα, οδηγώντας σε τελικό πλεόνασμα της τάξης του 3,9% του ΑΕΠ.

Ποια ήταν τα βήματα που οδήγησαν σε αυτήν τη μεγάλη επιτυχία, που είχε ως αποτέλεσμα μεγαλειώδεις πανηγυρισμούς; Αύξηση φορολογίας, περικοπές μισθών, συντάξεων και παροχών. Δένοντας τη χώρα μας στο άρμα των αυξημένων και δυσθεώρητων για την κατάστασή της πλεονασμάτων, προκαλούν χωρίς δυνατότητα αναστροφής έλλειμμα στον ιδιωτικό τομέα, με συνακόλουθη εφαρμογή πολιτικών αφαίμαξης και μόνιμης λιτότητας που βυθίζουν ακόμη περισσότερο την τη χώρα σε καθεστώς παροικίας χρέους. Έτσι, εντείνεται η φτωχοποίηση και η ερημοποίηση που συνεργεί στη χειροτέρευση της κατάστασης.

Μοιραία, κινούμαστε στα δίχτυα ενός φαύλου κύκλου, του φαύλου κύκλου χρέους. Η περικοπή μισθών και συντάξεων αυξάνει το χρέος των πολιτών προς το δημόσιο, καθώς αδυνατούν οι ίδιοι να καλύψουν πάγιες οφειλές και φορολογικές εισφορές και το δημόσιο, με τη σειρά του, φτάνει να χρωστάει περισσότερο στους πολίτες. Αυτή η ατέρμονη κατάσταση έχει ως αποτέλεσμα, για να επιτευχθεί ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος του 3,5%, να πρέπει να ληφθούν ακόμη αυστηρότερα μέτρα φορολόγησης και λιτότητας.

Κοιτάζοντας κάποιος τα απόλυτα νούμερα για το 2017, χωρίς να εμβαθύνει, μπορεί να οδηγηθεί στο εσφαλμένο συμπέρασμα πως η φορολογική πολιτική είχε αποδώσει. Πράγματι, τα φορολογικά έσοδα είχαν σημειώσει αύξηση 2%, αύξηση που δεν οφείλεται στη θετική απόδοση των μέτρων, αλλά στη συγκριτικά μεγαλύτερη αύξηση των έμμεσων φόρων, σε αντίθεση με τους άμεσους που σημείωσαν αύξηση 1,1%.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μολοντί αρκετές φορές έχουμε ακούσει ρητορικές αναφορές για ανάπτυξη και τόνωση της ανταγωνιστικότητας, πώς θα μπορέσει να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα αποτελεσματικό πλάνο ανάπτυξης, όταν επιλέγουμε να εθελουφλούμε και να αποφεύγουμε να αντιμετωπίσουμε τον ελέφαντα στο δωμάτιο, που δεν είναι άλλος από το 3,5%, που λειτουργεί και θα λειτουργεί, για όσο δεν αντιδρούμε για να το ανατρέψουμε, σαν θηλιά στον λαιμό όλων μας, ενώ θα πρέπει, επιτέλους, να γίνουν γενναία βήματα επανόρθωσης των εργασιακών αδικιών και επαναφοράς όλων των κεκτημένων που ποδοπατήθηκαν και καταστράφηκαν από το μνημονιακό τσουνάμι, που όλες οι κυβερνήσεις, οικειοθελώς, υπηρέτησαν από το 2010 έως σήμερα;

Δυστυχώς, δεν έμεινε τίποτα όρθιο. Η κοινωνική ασφάλιση εξαυλώθηκε, ενώ ανεπηρέαστες δεν έμειναν ούτε οι συντάξεις, καθώς η μείωση των κρατικών πόρων ήταν ακόμη πιο επώδυνη για αυτές, μιας και πραγματοποιήθηκε σε μία στιγμή που η οικονομική ύφεση κλόνισε συθέμελα το διανεμητικό σύστημα, μειώνοντας, λόγω ανεργίας, τα έσοδα από εισφορές και αυξάνοντας υπέρμετρα την ανάγκη για κοινωνική προστασία, αφήνοντας χωρίς κάλυψη και προστασία τις ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού.

Αυτή η μείωση πόρων έγινε αισθητή και στην περιστολή δαπάνων και επιχορηγήσεων των δημόσιων νοσοκομείων και δομών υγείας και εντυπώθηκε στις ελλείψεις υπηρεσιών υγείας, ενώ πολλά νοσοκομεία άρχισαν να έχουν έλλειψη βασικών ειδών υγείας και φαρμάκων, πλήττοντας, τελικά, τους ασθενείς που δεν μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες περίθαλψής τους.

Πώς μπορούμε, λοιπόν, να πανηγυρίζουμε ότι ένα τέτοιο πλεόνασμα ήταν επιτυχία με το παραπάνω του αρχικού στόχου να είναι μηδαμινό, μόλις 3,7 δισεκατομμύρια αύξηση του ΑΕΠ, όταν το δημόσιο χρέος συνέχιζε και συνεχίζει να αυξάνει; Πώς μπορούμε να πανηγυρίζουμε, την ίδια στιγμή που ολοένα και περισσότερο συμπολίτες μας φτάνουν να ζουν κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας και όταν η χώρα μας έχει απωλέσει το μεγαλύτερο μέρος των νέων επιστημόνων της που, αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο, την εγκατέλειψαν, φεύγοντας στο εξωτερικό;

Ως ΜέΡΑ25 θέτουμε ως στόχο αναφοράς τον στόχο ανάπτυξης του 2,5% και ανάλογα θα ακολουθεί το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος, συνδέοντας τα δικά μας συμφέροντα με αυτά των δανειστών. Αναμικτή ανάπτυξη κάτω του 2,5% σημαίνει αναστολή μέρους ή ολόκληρων -ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης- των επτίσιων αποπληρωμών και όχι μεταφορά τους στο μέλλον, αλλά οριστικό τους κούρεμα.

Την ίδια στιγμή, οριοθετούμε στόχους πρωτογενών πλεονασμάτων της τάξης του 0% σε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό έως 1,5%. Οι στόχοι αυτοί θα καθορίζονται ετησίως από τον ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Εντός αυτού του πλαισίου, καταργείται η υπερφορολόγηση που υπάρχει για να εξυπηρετούνται οι εξωπραγματικοί στόχοι των πρωτογενών πλεονασμάτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κυρίες Πρόεδρε, τελειώνω σε μισό λεπτό.

Κλείνοντας, θέλω να επισημάνω ότι, ως ΜέΡΑ25, θα καταψη-

φίσουμε τον απολογισμό και τον ισολογισμό του 2017, καθώς αρνούμαστε να επικυρώσουμε τον πρώτο απολογισμό που εισήγαγε και θεσμοθέτησε την παράνοια και τον ανορθολογισμό των πρωτογενών πλεονασμάτων ως μέθοδο αναδιάρθρωσης του χρέους μας, που τελικά προκαλούν περισσότερα δεινά και προβλήματα στην ήδη εξαιρετικά ταλαιπωρημένη και εξουθενωμένη από τις ανάληπτες πολιτικές των κυβερνήσεων της τελευταίας δεκαετίας στη χώρα μας. Αδιαμφισβήτητα, καμμία στείρα πολιτική εξοντωτικής λιτότητας, υπερφορολόγησης και εξωφρενικών πλεονασμάτων δεν θα λειτουργήσει θεραπευτικά, ούτε θα τα φέρει πίσω όλα τα παιδιά που έδιωξε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ, κυρία συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα δύο μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 2^ο Γυμνάσιο Βριλησίων.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών: «α. Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017 και β. Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017»;

Οι αποδεχόμενοι το σχέδιο νόμου παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι το σχέδιο νόμου)

Προφανώς ηγέρθησαν οι περισσότεροι.

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2017

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του Κράτους οικονομικού έτους 2017, ως ακολούθως:

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2017

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του Κράτους οικονομικού έτους 2017, ως ακολούθως:

ΕΣΟΔΑ:		<u>ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΠΡΟ</u> <u>ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ</u>	<u>ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΜΕΤΑ</u> <u>ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ</u>
Φορολογικά	ευρώ	47.562.149.189,86	42.179.293.034,08
Μη Φορολογικά	"	5.444.862.435,06	4.775.650.570,40
Σύνολο Τακτικών Εσόδων	"	53.007.011.624,92	46.954.943.604,48
Πιστωτικά Έσοδα	"	662.349.781.362,50	662.349.781.362,50
Διάφορα Ειδικά μη Φορολογικά Έσοδα	"	3.492.974.236,78	3.492.974.236,78
Σύνολο Εσόδων Τακτικού Προϋπολογισμού	"	718.849.767.224,20	712.797.699.203,76
Έσοδα από Δημόσιες Επενδύσεις	"	480.977.444,84	480.949.614,62
Βοήθεια και Λοιπές Μεταβιβάσεις	"	1.963.580.570,01	1.963.580.570,01
Πιστωτικά Έσοδα Π.Δ.Ε.	"	3.308.000.000,00	3.308.000.000,00
Σύνολο Εσόδων Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	"	5.752.558.014,85	5.752.530.184,63
Σύνολο Εσόδων Γενικού Προϋπολογισμού	"	724.602.325.239,05	718.550.229.388,39
ΕΞΟΔΑ:			<u>ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ</u>
Α. Τακτικός Προϋπολογισμός			
α) Υπουργεία			
Προεδρία της Δημοκρατίας	ευρώ		3.174.037,90
Βουλή των Ελλήνων	"		132.893.471,59
Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	"		52.388.824,01
Υπουργείο Εσωτερικών	"		5.094.340.230,90
Υπουργείο Εξωτερικών	"		252.312.293,69
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	"		3.325.039.875,52
Υπουργείο Υγείας	"		4.304.859.601,99
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	"		606.446.736,98
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνα και Θρησκευμάτων	"		4.416.656.486,14
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	"		415.647.515,13
Υπουργείο Οικονομικών	"		675.074.014.155,39
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	"		586.241.625,79
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	"		57.469.117,41
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	"		19.153.369.774,18
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	"		55.340.600,90
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	"		695.024.900,87
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	"		307.177.958,54
Υπουργείο Τουρισμού	"		37.899.134,86
Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	"		15.164.053,73
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	"		38.521.953,98
Σύνολο (α)	"		714.623.982.349,50
β) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις			
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής	ευρώ		20.844.663,02
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας	"		27.086.686,84
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας	"		17.660.893,03
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου-Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου	"		31.211.656,72
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου	"		10.636.976,19
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης	"		10.979.835,33
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης	"		42.496.640,49
Σύνολο (β)	"		160.917.351,62

ΕΞΟΔΑ:

ΠΛΗΡΩΟΕΝΤΑ

γ) Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων

Νομού Αιτωλοακαρνανίας	ευρώ	1.096.235,52
Νομού Αργολίδας	"	518.725,00
Νομού Αρκαδίας	"	581.531,26
Νομού Άρτας	"	490.133,17
Νομαρχίας Αθήνας	"	12.707.813,41
Νομαρχίας Πειραιά	"	13.699.164,16
Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής	"	1.989.831,35
Νομαρχίας Δυτικής Αττικής	"	831.135,90
Νομού Αχαΐας	"	3.360.194,06
Νομού Βοιωτίας	"	503.841,08
Νομού Γρεβενών	"	86.227,50
Νομού Δράμας	"	410.883,31
Νομού Δωδεκανήσου	"	1.583.168,60
Νομού Έβρου	"	712.648,86
Νομού Ευβοίας	"	905.718,37
Νομού Ευρυτανίας	"	119.250,46
Νομού Ζακύνθου	"	342.124,67
Νομού Ηλείας	"	731.824,48
Νομού Ημαθίας	"	529.960,11
Νομού Ηρακλείου	"	2.688.096,08
Νομού Θεσπρωτίας	"	456.070,24
Νομού Θεσσαλονίκης	"	8.272.581,10
Νομού Ιωαννίνων	"	808.865,02
Νομού Καβάλας	"	2.602.850,84
Νομού Καρδίτσας	"	466.674,59
Νομού Καστοριάς	"	355.613,46
Νομού Κέρκυρας	"	1.925.433,24
Νομού Κεφαλληνίας	"	194.434,54
Νομού Κιλκίς	"	519.093,81
Νομού Κοζάνης	"	984.630,93
Νομού Κορινθίας	"	440.028,74
Νομού Κυκλάδων	"	1.612.291,35
Νομού Λακωνίας	"	435.101,14
Νομού Λάρισας	"	1.676.979,71
Νομού Λασιθίου	"	334.559,68
Νομού Λέσβου	"	934.169,87
Νομού Λευκάδας	"	152.010,21
Νομού Μαγνησίας	"	3.127.248,65
Νομού Μεσσηνίας	"	696.224,42
Νομού Ξάνθης	"	1.073.665,70
Νομού Πέλλας	"	463.926,25
Νομού Πιερίας	"	448.894,44
Νομού Πρέβεζας	"	272.792,30
Νομού Ρεθύμνου	"	462.702,43
Νομού Ροδόπης	"	456.178,34
Νομού Σάμου	"	288.333,63
Νομού Σερρών	"	829.811,30
Νομού Τρικάλων	"	580.613,14
Νομού Φθιώτιδας	"	853.011,68
Νομού Φλώρινας	"	371.791,25
Νομού Φωκίδας	"	157.013,37
Νομού Χαλκιδικής	"	649.508,15
Νομού Χανίων	"	923.535,24
Νομού Χίου	"	333.001,26
Νομαρχιακός Τομέας Ανατολικής Αθήνας	"	1.372.815,50
Νομαρχιακός Τομέας Δυτικής Αθήνας	"	1.259.201,55
Νομαρχιακός Τομέας Νότιας Αθήνας	"	1.253.743,43
Σύνολο (γ)	"	81.933.907,85

Σύνολο Εξόδων Τακτικού Προϋπολογισμού (α)+(β)+(γ)

714.866.833.608,97

ΕΞΟΔΑ:

ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ

Β. Δημόσιες Επενδύσεις**Υπουργεία και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις**

Βουλή των Ελλήνων	ευρώ	34.750,00
Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	"	84.500.215,81
Υπουργείο Εσωτερικών	"	396.138.912,79
Υπουργείο Εξωτερικών	"	1.653.265,38
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	"	6.963.264,14
Υπουργείο Υγείας	"	34.155.499,48
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	"	5.024.091,38
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	"	461.667.170,81
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	"	24.064.767,05
Υπουργείο Οικονομικών	"	359.308,42
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	"	634.122.981,39
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	"	198.104.226,79
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	"	228.035.995,27
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	"	1.560.216.821,52
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	"	2.256.481.197,07
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	"	19.627.863,19
Υπουργείο Τουρισμού	"	22.047.069,98
Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	"	16.536.077,57
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	"	265.284,54
Σύνολο εξόδων Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	"	5.949.998.762,58
Γενικό Σύνολο Εξόδων Κρατικού Προϋπολογισμού (Α)+(Β)	"	720.816.832.371,55

Αθήνα, Νοέμβριος 2018

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα,.....2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017»;

Οι αποδεχόμενοι το σχέδιο νόμου παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι το σχέδιο νόμου)

Προφανώς ηγέρθησαν οι περισσότεροι.

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 2017

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Ισολογισμός του Κράτους του οικονομικού έτους 2017, ως ακολούθως:

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 2017

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Ισολογισμός του Κράτους του οικονομικού έτους 2017, ως ακολούθως:

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

(σε ευρώ)	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	33.384.838.042,68	32.981.892.543,33
Εξοπλισμός	167.221.707,15	138.906.311,68
Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	1.602.085.692,89	1.458.349.314,28
Συμμετοχές και Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	31.295.426.456,44	31.371.766.031,42
Δαπάνες Πολυετούς Απόσβεσης	320.104.186,20	12.870.885,95
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	114.246.241.372,47	109.675.371.966,70
Χρεώστες	104.544.204.262,74	98.227.025.354,38
Επισφαλείς Χρεώστες		
Προκαταβολές	7.972.041.531,04	7.571.102.861,55
Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	1.729.995.578,69	3.877.243.750,77
I. ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	147.631.079.415,15	142.657.264.510,03
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	95.280.226.313,56	113.927.866.318,92
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	295.214.904.748,03	291.212.120.846,37
Μακροπρόθεσμο Δάνεια	295.214.904.748,03	291.212.120.846,37
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	65.016.879.923,18	66.302.218.284,09
Πιστωτές	30.216.536.360,83	29.775.926.410,22
Βραχυπρόθεσμο Δάνεια	29.873.954.160,43	26.252.304.840,43
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακρ/μων δανείων	4.543.129.401,92	9.890.727.033,44
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	383.260.000,00	383.260.000,00
II. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	360.231.784.671,21	357.514.339.130,46
III. ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ (III = I - II)	(212.600.705.256,06)	(214.857.074.620,43)
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	95.280.226.313,56	113.927.866.318,92

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

(σε ευρώ)	Από 1.1. έως 31.12.2017	Από 1.1. έως 31.12.2016	Μεταβολή
Άμεσοι Φόροι	19.655.833.212,21	19.436.732.458,40	1,1%
Έμμεσοι Φόροι	26.901.390.294,00	26.200.681.276,29	2,7%
Σύνολο Φορολογικών Εσόδων	46.557.223.506,21	45.637.413.734,69	2,0%
Επιχορηγήσεις από Ε.Ε.	2.237.406.485,78	4.275.701.492,23	-47,7%
Λοιπά μη Φορολογικά Έσοδα	4.069.738.064,23	4.868.739.416,18	-16,4%
Σύνολο μη Φορολογικών Εσόδων	6.307.144.550,01	9.144.440.908,41	-31,0%
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	52.864.368.056,22	54.781.854.643,10	-3,5%
Αμοιβές - Παροχές Κεντρικής Διοίκησης	(9.276.001.536,34)	(9.068.985.733,68)	2,3%
Αμοιβές - Παροχές Ν.Π.Δ.Δ.	(2.838.031.905,36)	(2.770.295.966,33)	2,4%
Παροχές Τρίτων	(375.070.998,24)	(403.005.917,18)	-6,9%
Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα & Λοιπές Δαπάνες	(2.089.087.858,93)	(3.616.595.940,27)	-42,2%
Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις	(27.847.317.760,07)	(23.320.100.367,37)	19,4%
Ασφάλιση και Περιθαλψη	(62.795.361,15)	(57.984.403,59)	8,3%
Επιστροφές - Αποδόσεις	(4.888.083.652,79)	(4.827.792.112,66)	1,2%
Συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων- Λειτουργών	(132.339.117,45)	(6.369.784.302,19)	-97,9%
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	(47.508.728.190,33)	(50.434.544.743,27)	-5,8%
Χρηματοοικονομικά Έξοδα/Εσοδα & Τόκοι Δημοσίου Χρέους	(4.943.695.264,93)	(5.110.396.053,45)	-3,3%
Αποτέλεσμα από Λειτουργικές Δραστηριότητες	411.944.600,96	(763.086.153,62)	154,0%
Κέρδη/Ζημιές από πώληση Παγίων		51.667.548,00	
Λοιπά Αποτελέσματα	1.831.836.832,39	1.027.509.309,68	78,3%
Σύνολο μη Λειτουργικών Αποτελεσμάτων	1.831.836.832,39	1.079.176.857,68	69,7%
Πλεόνασμα (+) /Ελλειμμα (-) Περιόδου	2.243.781.433,35	316.090.704,06	609,9%

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(σε ευρώ)	Από 1.1. έως 31.12.2017	Από 1.1. έως 31.12.2016	Μεταβολή %
A. Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	(3.643.167.860,51)	(3.166.926.161,91)	15,0%
Εισπράξεις από φόρους	43.427.537.051,58	43.163.242.193,51	0,6%
Εισπράξεις από Ε.Ε.	2.237.406.485,78	4.275.701.492,23	-47,7%
Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογικά έσοδα	4.874.147.922,31	4.150.406.509,68	17,4%
Εισπράξεις από τόκους, μερίσματα και κέρδη επιχειρήσεων	2.185.744.346,00	2.231.734.014,67	-2,1%
Προεισπράξεις-Προπληρωμές	(219.678.196,58)	(12.292.859,24)	1687,0%
Πληρωμές για Προκαταβολές & Πάγιες Προκαταβολές	(56.573.453,12)	317.812.002,44	-117,8%
Πληρωμές για Αμοιβές-Κεντρ. Διοίκησης	(8.512.826.583,06)	(8.500.803.742,45)	0,1%
Πληρωμές για Αμοιβές - ΝΠΔΔ	(2.466.928.651,24)	(2.446.367.744,67)	0,8%
Πληρωμές για παροχές τρίτων	(380.415.291,68)	(413.655.525,84)	-8,0%
Πληρωμές για λοιπά λειτουργικά έξοδα και λοιπές δαπάνες	(2.184.212.057,16)	(3.927.871.058,59)	-44,4%
Πληρωμές για Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	(27.849.195.027,96)	(23.321.658.509,40)	19,4%
Πληρωμές για ασφάλιση και περίθαλψη	(1.253.570.349,05)	(1.013.508.285,03)	23,7%
Πληρωμές για επιστροφές - αποδόσεις	(6.492.752.462,75)	(5.112.868.525,91)	27,0%
Πληρωμές για συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων-λειτουργών	(132.339.117,45)	(6.369.784.302,19)	-97,9%
Πληρωμές για τόκους και συναφή έξοδα	(6.819.512.476,13)	(6.187.011.821,12)	10,2%
B. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες	(1.247.991.437,69)	(3.323.237.596,57)	62,4%
Εισπράξεις από πώληση παγίων & επενδύσεων	2.217.546.365,30	1.624.373.422,17	36,5%
Πληρωμές για αγορά παγίων και επενδύσεων	(3.465.537.802,99)	(4.947.611.018,74)	-30,0%
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές & Επενδυτικές Δραστηριότητες (A+B)	(4.891.159.298,20)	(6.490.163.758,48)	24,6%
Γ. Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες	2.731.323.195,01	7.035.985.772,27	-61,2%
Εισπράξεις από δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	665.953.863.265,03	551.057.527.275,92	20,9%
Πληρωμές για δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	(663.222.540.070,02)	(544.021.541.503,65)	21,9%
Δ. Εισροές /Εκροές απ' ευθείας στην ΚΘΠ	12.587.931,02	22.053.938,98	
Καθαρή μεταβολή στα χρηματικά διαθέσιμα (A+B+Γ+Δ)	(2.147.248.172,17)	567.875.952,77	-478,1%
Χρηματικά διαθέσιμα αρχής περιόδου	3.877.243.750,78	3.309.367.798,01	
Χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου	1.729.995.578,61	3.877.243.750,78	

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών

(σε ευρώ)	2017	2016
Υπόλοιπα αρχής χρήσης	(214.857.074.620,43)	(215.195.219.263,47)
Πλεόνασμα/Έλλειμμα από Κ.Χ.Ε.	2.243.781.433,35	316.090.704,06
Άμεσες Πιστώσεις/Χρεώσεις στην Κ.Θ.Π.	12.587.931,02	22.053.938,98
Υπόλοιπα τέλους χρήσης	(212.600.705.256,06)	(214.857.074.620,43)

Αθήνα, 1^{ος} Νοέμβριος 2018

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα,2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης, στην οποία περιλαμβάνεται η συζήτηση και ψήφιση του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους, οικονομικού έτους 2017.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 11.56' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 27 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που θα σας διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ